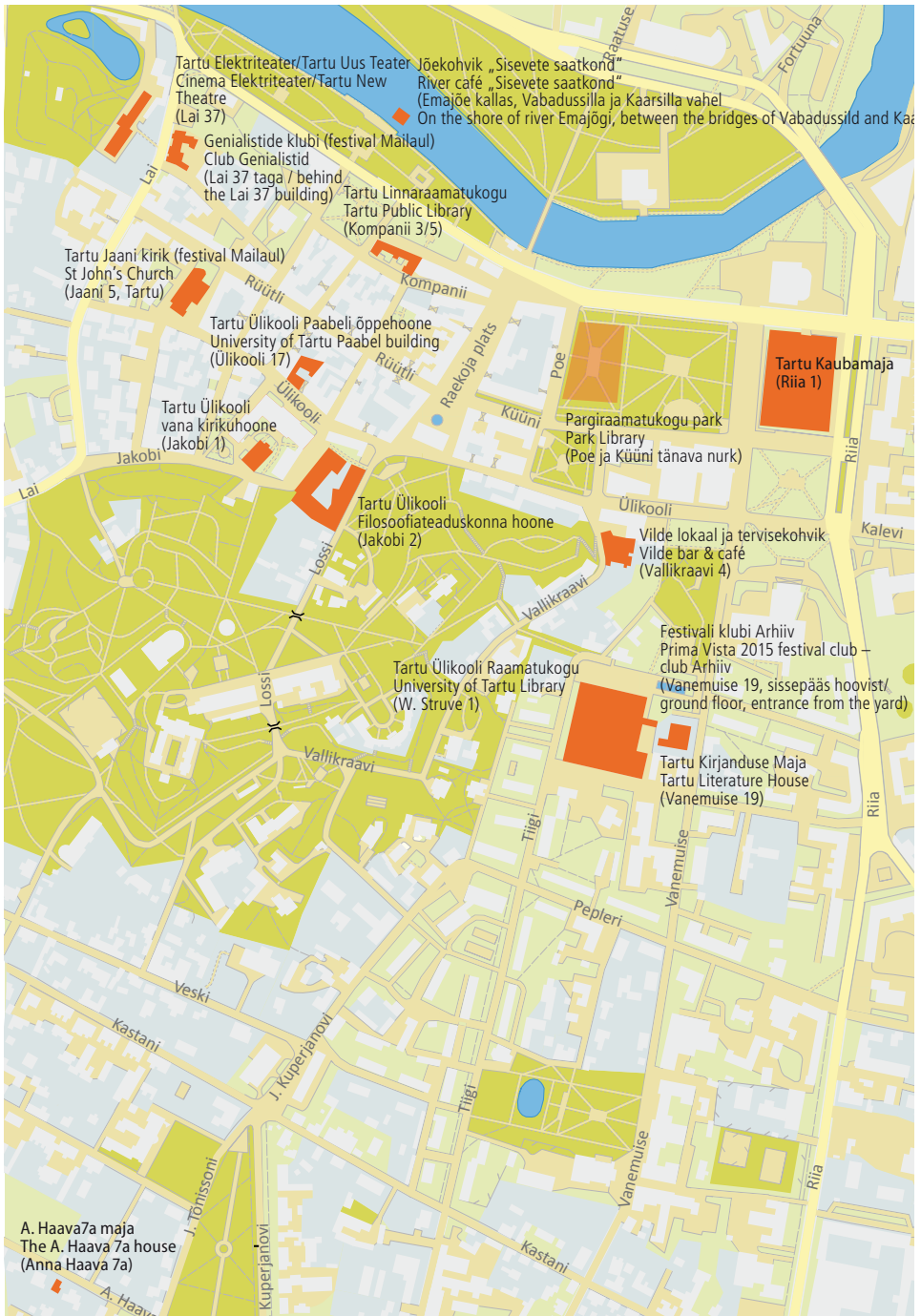

Tartu Linnaraamatukogu Annelinna harukogu
the Annelinna Library of Tartu Public Library (Kauanase pst. 23)

A. Haava7a maja
The A. Haava 7a house
(Anna Haava 7a)

Tartu Linnaraamatukogu Tammelinna harukogu
the Tammelinna Library of Tartu Public Library (Suur kaar 56)

Tartu Loodusmaja
Tartu Nature School (Lille 10)

Tartu Linnaraamatukogu Karlova-Ropka harukogu
the Karlova-Ropka Library of Tartu Public Library (Tehase 16)

Jõekohvik „Sisevete saatkond“
River café „Sisevete saatkond“
(Emajõe kallas, Vabadussilla ja Kaarsilla vahel
On the shore of river Emajõgi, between the bridges of Vabadussild and Kaarsilla)

Tartu Elekriteater/Tartu Uus Teater
Cinema Elekriteater/Tartu New Theatre
(Lai 37)

Genialistide klubi (festival Mailaul)
Club Genialistid
(Lai 37 taga / behind the Lai 37 building)

Tartu Jaani kirik (festival Mailaul)
St John's Church
(Jaani 5, Tartu)

Tartu Ülikooli Paabeli õppehoone
University of Tartu Paabel building
(Ülikooli 17)

Tartu Ülikooli vana kirikuhoone
(Jakobi 1)

Tartu Ülikooli Filosoofiateaduskonna hoone
(Jakobi 2)

Pargiraamatukogu park
Park Library
(Poe ja Küüni tänava nurk)

Tartu Kaubamaja
(Riiha 1)

Vilde lokaal ja tervisekohvik
Vilde bar & café
(Vallikraavi 4)

Festivali klubi Arhiiv
Prima Vista 2015 festival club – club Arhiiv
(Vanemuise 19, sissepääs hoovist/
ground floor, entrance from the yard)

Tartu Ülikooli Raamatukogu
University of Tartu Library
(W. Struve 1)

Tartu Kirjanduse Maja
Tartu Literature House
(Vanemuise 19)

A portrait of Valdur Mikita, a man with short brown hair, wearing a light-colored jacket over a dark shirt. He is looking upwards and to the right with a thoughtful expression. The background is dark and out of focus.

Viimne kaitseala

Valdur Mikita

Maailma on vallutanud inimtõug, keda hüütakse simatrukkideks. Simatruk on inimene, kes hangeldab oma hinge või kehaga. Üks pool sellest nimest on tuletatud C.D. Simaki jutustusest "Libainimesed", teine pool sõnast "politruk". Simatrukkid ei loo midagi, ei tee midagi, ei mõtle midagi, nad võtavad üksnes ruumi – kuid on kõige selle juures erakordselt aktiivsed, mähkides maakera absurdsete ja mõttetute simulaakrumite võrgustikku.

Üks võimalus simatrukkidest lahti saada on asetada nende ette peegel. Ennastimetlev simulaakrum kõverdub iseendasse, muutudes lõputult kahanevaks labürindiks, iseenda verd ahmivaks parasiidiks, kuni tühi kest viimaks plahvatab ja masendav aegruumi punkt haihtub meie nägemisväljast.

Kirjanduse roll ei ole parandada maailma ega inimest, kirjanduse sügavamaks mõtteks on luua inimesele kaitseala. Tundub võimatu, ent kõige kardetumaks relvaks ajaloo on olnud raamat.

Tartu on unikaalne paik. Ilmselt on maailmas vähe selliseid linnu, mille mõju ühe rahva etnogeneesile oleks olnud sedavõrd suur. Tartu on midagi ühiselt jagatud lapsepõlve sarnast. 19. sajandi alul uuesti avatud Keiserlik Tartu Ülikool tõmbas ligi kriitilise massi rahvuslikult meelestatud utopiste, kelle loovast energiast sündisid kaksikvennad "eesti" ja "Eesti". Sellist linna, kus proportsionaalselt nii suur osa rahva suulisest kui ka kirjakuultuurist oleks loodud ja talletatud ühes linnas, maailmas teist võib-olla polegi. Ka suurem osa eesti teadusmõttest on sündinud Tartus. Siin sobiks meenutada, et ka maailma kõige suurem asi on sündinud tegelikult Tartu külje all, täpsemalt Elva lähedal põllul. Pean silmas Jaan Einasto Tõraveres loodud Universumi mudelit.

Kuidas see kõik võimalikuks on saanud? Aga seepärast, et Tartu on olnud kaitseala. Niipea, kui linna vaimne atmosfäär hõreneb ja õhku paiskub rohkelt väävelvesinikku, vallutavad linna simatrukkid. Simatrukkide migratsioon toimub alati mööda väävelvesiniku gradienti, neil on selle peale saatanlikult hea nina.

Olen tähele pannud, et Tartut armastavad inimesed, kes on olnud väga paiksed, kes on siin kogu aeg elanud, või siis need, kes on palju maailmas ringi rännanud. Nende jaoks on Tartu omamoodi maailma keskpunkt. Need, kes on rahutud ja pole leidnud oma õiget kohta, Tartut eriti ei armasta. Nende jaoks on Tartu rohkem traumapunkt. Selle kahe vaimse lähtekohta vahel – Tartu kui traumapunkt ja Tartu kui maailma keskpunkt – võibki ära jagada suure osa Emajõe Ateena kohta käivatest mõlgutustest.

Tänavuse Prima Vista lipukirjaks on metsik sõna. Metsik sõna kui vaba sõna – sellest oli juba juttu. Nüüd jääb üle avada ka festivali metsikum pool. Prima Vista koosneb kahest sõnast, mille esimese poole on andnud ladina *primātes* (primaadid, esikloomalised), teise poole *viscera* (sisikond). Sõna-sõnalt tähendab Prima Vista "ahvikõhtu". Seega osutab Prima Vista meie iidsele vistseraalsele küljele, see on midagi ürgse ahviarmastuse taolist. Armastus on kõhutunne. Tänavuse Prima Vista vatsas vabisevad nii troopilised puuviljad kui põhjamaised pastinaagid, sekka ka meie oma aia äärest kitkutud nõgesed ja naadid.

Elu kaitsealal jätkub.

The Last Reserve

Valdur Mikita

The world has been invaded by people called 'simatruks'. Simatruk is someone who trades its own soul or body. One half of that name has been derived from a story by C. D. Simak *They Walked Like Men*, the other half from the word 'politruk'. Simatruks create nothing, do nothing, think nothing – they only take space being at the same time extremely active wrapping the world into a network of absurd and meaningless simulacrum.

One of the possibilities to get rid of the simatruks is to place a mirror in front of them. The narcissistic simatruk bends into itself becoming an endlessly fading maze, a parasite quaffing its own blood until its empty shell explodes and the frustrating spot of space-time disappears from our field of vision.

It is not the role of literature to improve the world or people; the deeper idea of literature is to create a reserve for people. It seems impossible that book has been the most feared weapon in the world.

Tartu is a unique place. There are apparently very few towns in the world the influence of which has been so great on the endogenesis of a people. Tartu is something that reminds of a shared childhood. The Imperial University of Tartu reopened at the beginning of the 19th century drew together a critical mass of nationally disposed utopians of whose creative energy twin brothers 'estonia' and 'Estonia' were born. Maybe there is no other town in the world where so big a proportion of the people's written and oral culture has been born and stored. The greater part of the Estonian scholarly thought has also been born in Tartu. It would be appropriate to remind here that the greatest thing in the world has in fact also been born near Tartu, on a field not far from the town. I mean the model of the Universe created by Jaan Einasto in the observatory of Tõravere.

How has all that become possible? Only because Tartu has been a reserve. As soon as the mental atmosphere of the town becomes thin and lots of hydrogen sulphide is burst into the air, the town is invaded by simatruks. The invasion of simatruks always takes place along the hydrogen sulphide gradient, for they have a devilishly good nose for it.

I have noticed that Tartu is most loved by people who have been very sedentary, have lived here all the time, or by people who have travelled a lot in the world. For them Tartu is a kind of centre of the world. The restless people who haven't found their proper place do not love Tartu. For

them Tartu rather resembles a first-aid station. Between those two spiritual starting points – Tartu as a first-aid station and Tartu as the centre of the world the greater part of ruminations over Tartu can be divided.

This year the slogan of Prima Vista is Wild Word. Wild word as the free word has already been spoken about. It only remains to open up the wilder half of the festival. The name Prima Vista is made up of two words, the first half of it coming from the Latin word *primātes* (primates, apes), the other half from *viscera* (intestines). So, in literal translation, Prima Vista means 'ape's belly'. And so Prima Vista points at our primeval visceral side, it is something resembling primeval excessive love. And love is 'a feeling in the belly'. In the belly of Prima Vista both tropical fruit and northern pastinaca mix this year with nettles and seams plucked from near our own fence.

Вальдур Микита

Последняя заповедная земля

Мир заполонила новая порода людей, которых можно назвать «сайматруки» – первая половина слова от имени автора известного рассказа «Почти как люди» Клиффорда Саймака, а вторая от слова «политрук». Это люди, которые спекулируют своей душой или телом. Такие люди ничего не создают, ни о чем не думают, они просто занимают место в пространстве, однако при этом они необычайно активно опутывают земной шар сетью абсурдных и бессмысленных симулякров.

Одна из возможностей избавиться от сайматрука – поставить перед ним зеркало. Любующийся собой симулякр исказится в нем, превращаясь в бесконечно убывающий лабиринт, в жаждущего собственной крови паразита, пока его пустая оболочка не взорвется, и эта унылая точка мироздания не исчезнет из поля нашего зрения.

Роль литературы не состоит в том, чтобы исправить мир или человека, ее глубочайший смысл в том, чтобы создать для человека охраняемую, заповедную территорию. Пусть это кажется невозможным, однако самым бесстрашным оружием в истории была книга.

Тарту – уникальное место. Вероятно, в мире найдется немного таких городов, чье влияние на этногенез одного народа было бы столь велико. В Тарту есть нечто схожее с общим, проведенным вместе детством. Восстановленный в XIX веке кайзеровский Тартуский университет притянул критическую массу народников-утопистов, из творческой энергии которых родились близнецы – «эстонское» и «Эстония». Другого такого города, где была бы создана и сохранена такая пропорционально большая часть народной как дописменной, так и книжной культуры, в мире, пожалуй, больше нет. И большая часть эстонской научной мысли тоже родилась в Тарту. Здесь уместно вспомнить, что и самая большая вещь в мире тоже на самом деле родилась поблизости от Тарту, в Эльваских полях – имею здесь в виду модель Вселенной, созданную в Тыравере Яном Эйнасто.

Как все это стало возможно? Все это из-за того, что Тарту всегда был заповедной территорией. Как только духовная атмосфера города разрежается, и в воздухе появляется сероводород, город заполняют сайматруки, у них на это сатанинское чутье.

Я обратил внимание, что Тарту любят либо те люди, которые любят одно место, те, что жили здесь всегда, или же люди, которые много странствовали по свету. Для них Тарту – своеобразный центральный пункт мира. Те, кто ищут

и не находят своего места, обычно Тарту не любят. Для них Тарту скорее травмпункт, а Тарту как центр мироздания, так же как и «Афины на Эмайыги», звучит для них пустой выдумкой.

Девиз нынешней «Прима Висты» – *metsik sõna*, что значит вольное слово. То, что *metsik* – это неприрученное, дикое, вольное, всем понятно. Попытаюсь раскрыть и другую половину. Название фестиваля «Prima Vista» состоит из двух слов, которые можно связать с латынью: *primātes* (приматы, первые животные) и *viscera* (внутренность, живот). Таким образом, в названии фестиваля можно найти и намек на «обезьяний живот», или на древнюю внутреннюю сторону бытия приматов, связанную с любовью, ведь любовь это животное чувство. Нынешнюю «Прима Висту» отличают и тропические фрукты, и северные пастинки, и затесавшиеся в наш огород крапива и сныть.

Жизнь в заповеднике продолжается.

Перевод: Ольга Эйнасто

Esmaspäev, 4. mai

17.00	TÜ raamatukogu konverentsisaal	Prima Vista ja Mailaulu ühine pressikonverents ning kirjanduslinna infopäev
17.30	Tartu Kirjanduse Maja saal	Tartu vene autorite kirjandusõhtu
21.00–23.00	Sisevete Saatkond	„Täiskuu laulu- ja luulelodi“

Teisipäev, 5. mai

16.00	Elektriteater	Filmikonkursi „Metsik Eesti loodus“ lõpuüritus
17.30	TÜ raamatukogu konverentsisaal	Saksa kirjanik David Wagner
18.00	Linnaraamatukogu saal	India luuletaja Hemant Divate
18.00	Tartu Kirjanduse Maja saal	Mall Hiimäe ja Veljo Runneli loeng „Lindude laul mind äratas üles“
19.00	Arhiiv	Värske Õhtu

Kolmapäev, 6. mai

14.00	Loodusmaja	Prima Vista avamine
16.00	Linnaraamatukogu saal	Vestlusõhtu „Rock-n-roll: uinuv kaunitar või ürgne koletis?“ – Artemi Troitski ja Juku-Kalle Raid
16.00	Elektriteater	Sarah Angliisi (Inglismaa) loeng „Mees, kes ostis kaja“
18.00	Linnaraamatukogu saal	Leedu kirjanik Alvydas Šlepikas
18.00	Arhiiv	Vestlusõhtu „Minu maastikud: kohti endas ja ümbruses“
18.30	TÜ raamatukogu konverentsisaal	Vestlusõhtu „Vabados kunstis ja kunst olla vaba“ – Andrei Makarevitš ja Artemi Troitski
20.00	Arhiiv	Utopiaettegelgemine
20.00	Elektriteater	Sarah Angliis, Stephen Hiscock ning valik vanu õudus- ja ulmefilme

Neljapäev, 7. mai

10.00–20.00	TÜ Raamatukogu ees ja sees	Prima Vista raamatulaat
10.00	Tartu Kirjanduse Maja väike saal	Timo Marani loeng „Eesti looduskirjandus“
10.00	TÜ Paabeli õppehoone	Jenaro Talensi (Hispaania) loeng hispaania tõlkeloost
10.30–13.00	Linnaraamatukogu Karlova-Ropka harukogu	„Elav raamatukogu“
10.45–19.00	Südalinna park	Pargiraamatukogu
10.45	Südalinna park	Pargiraamatukogu avamine – laste tervituskontsert
11.00–14.00	Südalinna park	Pargiraamatuogu lasteprogramm
14.00	Linnaraamatukogu saal	Eduard Uspenski kohtumine lastega ja „kapustnik“
14.00	Linnaraamatukogu Tammelinna harukogu	Kohtumine kirjanik Heli Künnapasega
14.00	TÜ Raamatukogu kohvik Gaudeamus	Raamatusitlus – Meelis Saueaugu „Propaganda ja terror“
14.00–16.00	Loodusmaja	Metsamuinasjuttude õhtupoolik Risto Järvega
15.00	Südalinna park	Töötuba Pargiraamatukogus: pillide valmistamine looduslikest materjalidest
15.00	TÜ Raamatukogu kohvik Gaudeamus	Raamatusitlus ja vestlus – Nadežda Katajeva-Valk
16.00	Tartu Kirjanduse Maja saal	Jelena Skulskaia romaani „Marmorluik“ esitlus
16.30	Filosoofiateaduskonna Jakobi 2 õppehoone ringauditoorium	Andrei Makarevitši avalik loeng „Mis on ilu“
17.00	TÜ Raamatukogu konverentsisaal	Soomerootsi kirjanik Kjell Westö
18.00	Tampere maja	Ungari kirjanik Centauri
18.00–20.00	Loodusmaja	Loodusõhtu „Metsik pilt“
18.00–20.00	Loodusmaja	Eduard Uspenski multifilmid
18.00	Südalinna park	Luulekava kaasaegsest eesti loodululest Pargiraamatukogus
18.00	Jaani kirik	Mailaul: Drukmo Gyal (Tiibet), Taisto Uuslail, Mckinley Black (USA/Saksamaa), Jaan Tättte
19.00	Arhiiv	Prima Vista noortekas
19.00	Linnaraamatukogu saal	Kirjandusõhtu „Vera Schmidt – 100“
19.00	Tartu Uus Teater (proovisaal)	Etendus „Mötteaines“
19.00	Tartu Uus Teater	Etendus „Mikiveri tagi“

20.00	Arhiiv	Tarsläämi finaali
20.00	Vilde lokaal	Mailaul: Mihail Tselkovik (Valgevene)
22.00	Arhiiv	Kontsert: Pink Elephants (LV) : Wrupk Urei (EST)

Reede, 8. mai

9.00–18.00	TÜ Raamatukogu ees ja sees	Prima Vista raamatulaat
10.00–19.00	Südalinna park	Pargiraamatukogu
10.30–12.00	Tartu Linnaraamatukogu Annelinna ja Tammelinna harukogu	„Elav raamatukogu“
10.30–14.00	Südalinna park	Pargiraamatukogu lasteprogramm
11.00	Tartu Annelinna gümnaasium	Lastekirjanik Stanislav Vostokovi kohtumine koolilastega
12.00	Tartu Kirjanduse Maja hoov (vihmase ilma korral Arhiiv)	Plaadilaat
12.00	TÜ raamatukogu II korruse puhkeala	Kadri Tüüri ja Ene-Reet Sooviku seminar „Biosemiootiline kriitika“
14.00	TÜ raamatukogu kohvik Gaudeamus	Raamatuesitlus - W. S. Maugham „Ühe kirjaniku päevaraamat“
15.00	Tartu Kirjanduse Maja saal	Hispaania kirjanik Jenaro Talens
15.00	TÜ raamatukogu kohvik Gaudeamus	Heategevusliku projekti „Raamat kirjutab inimese“ osavõtjate tänamine
16.00	Südalinna park	Tartu II Muusikakooli akordionistide ansambli „Unisoone“ kontsert
16.00	TÜ raamatukogu näitusesaal	Otto Dixi näituste „Kriitiline graafika“ ja „Sõda“
16.00	TÜ Jakobi 2 õppehoone ringauditoorium	Eduard Uspenski „Professor Tšainikovi metsikud mõtted elust ja loodusest“
17.00	Loodusmaja	Rootsi kirjanik Thomas Bannerhed
17.30	Tartu kaubamaja Apollo raamatu-kauplus	Raamatuesitlus – Ain Parmas „Minu Kambodža“
18.00	TÜ raamatukogu (ruum 243)	„Elaksid ainult laulud“ – Puškini-huvilise Zoja Kuznetsova vestlustund
19.00–21.00	Südalinna park	00 Kontsert „Kirjanikud muusikas: Lõuna-Eesti eri“
19.00	TÜ raamatukogu konverentsisaal	Konstantin Žigulin & Ko kontsert „Laula, mu hing“
19.00	Jaani kirik	Mailaul: Priit Strandberg ja segakoor HUIK
19.00	Tartu Uus Teater (proovisaal)	Etendus „Mõtteaines“
19.00	Tartu Uus Teater	Etendus „Mikiveri tagi“
20.00	Arhiiv	Kirjandusõhtu „Suur küüslauk“ – luulet saksa, kreeka, prantsuse, hindi ja portugali keelest
20.00	Vilde lokaal	Mailaul: Pööriöö
21.30	Tartu Kirjanduse Maja saal	Patrooni õhtu/Õõlikooli avalik salvestus – Valdur Mikira ja Jaanus Harro
22.00	Südalinna park	Vabaõhukino – Katrin ja Andres Maimiku mängufilm „Kirsitubakas“
23.00	Tartu Kirjanduse Maja saal	Õõlikooli unenägu: Jaak Johanson Mäluketas
23.00	Arhiiv	Garaažimuusika pidu

Laupäev, 9. mai

11.00	Tartu Kirjanduse Maja saal	Raamatuoksjon „251 trükist“
14.00	Tartu Linnaraamatukogu saal	Poola autor Witold Szablowski
14.00	Tartu Kirjanduse Maja saal	Ulakassi arvustuste võistluse autastamine
16.00	Tartu Kirjanduse Maja saal	Max Harnooni „Mustvalge“ esitlus
18.00	Jaani kirik	Mailaul: Mari Kalkuni CD esitlus
19.00	Arhiiv	Kirjandusviktoriin – Prima Vista eri
19.00	TÜ botaanikaaed	;paranoia publishing presentation AGF ja Richardas Norvila aka Benzo
19.00	Tartu Uus Teater (proovisaal)	Etendus „Mõtteaines“
20.00	Tartu Jazzklubi	Mailaul: Taisto Uuslail, Daithi Rua (Iiri/Belgia)
20.00	Vilde lokaal ja tervisekohvik	Prima Vista ja Mailaulu lõppprogramm: Bob Beagrie & Andy Willoughby, Maarja Pärtna ja Riho Kall, ansambli „Naised Kõõgis“ CD esitlus, Andres Roots ja Andres Mikk

väliskülalised

David Wagner (Saksamaa)

5. mail kell 17.30

Tartu Ülikooli Raamatukogu
konverentsisaalis

7. mail kell 17.30

Eesti Rahvusraamatukogu
väikeses
konverentsisaalis

David Wagner on sündinud 1971. a. Andernachis Reinimaal. Ta on õppinud kirjandusteadust ja kunstiajalugu nii Bonnisis, Berliinis kui ka Pariisis ning elab vabakutselise kirjanikuna Berliinis. 2014. aasta kevadsemestril töötas ta maailmakirjanduse külalisprofessorina Berni Ülikoolis, tänavu kevadel viibib stipendiaadina Istanbulis.

Autor sai tuntuks oma esikteosega, 2000. aastal ilmavalgust näinud romaaniga „Minu öösinised püksid“ („Meine nachtblaue Hose“). Tema enim tõlgitud ja tähelepanu pälvinud raamatu „Elu“ („Leben“, 2013) andis eelmisel sügisel eestikeelsena välja kirjastus Hea Lugu Piret Pääsukese tõlkes. Raamat võitis ilmumise järel Leipzigi raamatumessi auhinna ning möödunud aastal kuulutati „Elu“ Pekingi raamatumessil aasta parimaks tõlketeoseks. See on elutark ja liigutav lugu 30. aastates mehe elu ja surma piiril balansseerimisest, armastusest ja surmast, elutahtest ja tänapäeva meditsiini võimalustest.

Raamatu motoga „Kõik oli täpselt nii ja ka hoopis teisiti“ annab autor lugejale mõista, et tegu on mõneti autobiograafilise teosega, aga võrdusmärgi autori ja peategelase vahele panna ei saa. Peategelane on põdenud poisieast alates autoimmuunhepatiiti, veetnud palju aega haiglates, kuid elanud siiski täisväärtusliku elu. Ühel hetkel on haigus arenenud nii kaugemale, et edasi elamiseks on vaja maksa siirdamist, doonormaksa. Wagner kirjutab sellest, milliseid küsimusi esitab endale inimene, kelle elu saab päästa ainult teise inimese surm. Teema on raske, kuid raamatut on kerge lugeda, sealt ei puudu isegi huumor. Loomulikult kombel vahelduvad optimism ja masendus, soov elada ja surra eksisteerivad paralleelselt. Elu haigusega kirjeldatakse täpselt, kuid distantseeritult ja isegi irooniliselt.

Kriitikud tõstavad esile Wagneri keelelist virtuoossust, lihtsat ja kõitvat stiili ning kiidavad tema meisterlikke kirjeldusi ja mõjusaid detaile. Wagneri mõjutajana

nähakse suurmeister Marcel Prousti ja teda peetakse fenomenoloogilise lähivaatluse meistriks. Wagner on justkui oma aja kroonika kirjutaja: tema teostes vahelduvad täpsed kirjeldused mälestuste tulvaga, lugemise teevad nauditavaks kerge huumor ja kummaline melanhoolia.

Hemant Divate (India)

5. mail kell 18.00

Tartu Linnaraamatukogus

Hemant Divate on Mumbais elav ja töötav rahvusvaheliselt tuntud luuletaja, tõlkija, toimetaja ja kirjastaja. Tema esimest kaht marathikeelset luulekogu Chautishiparyantchya Kavita (Luuletused kolmekümne neljani), 2001 ja Thambtach Yet Nahi (Võimatu on lakata, 2006) võib pidada marathi kirjanduses teedrajavateks. Ta luulet on tõlgitud inglise, prantsuse, hispaania, saksa, urdu, araabia, gudžarati, bengali, hindi, oria, tamili, telugu, kannada ja malajalami keelde. 2012. aastal andis kirjastus Poetrywala välja ta kolmanda marathikeelse luulekogu Ya Roommadhye Aale Ki ife Suru Hote (Elu algab hetkel, kui sa sesse ruumi sisened, 2012. Tuntud luuletaja ja tõlkija Dilip Chitre tõlkis inglise keelde Chautishiparyantchya Kavita ja pealkirjastas selle Virus Alert. Selle raamatu on oma keeles välja andnud ka hispaanlased ja iirlased. 2012. aastal ilmus tema teine inglise keeled tõlgitud luulekogu, A Depressingly Monotonous Landscape.

Hemant on pärvinud mitmeid mainekaid auhindu, nt Bharatiya Bhasha Parishad'i auhind (Kolkata, India) ja Maharashtra Fondi Preemia (USA). Ta on oma loomingut tutvustanud mitmel omamaisel ja rahvusvahelisel luule- ja kirjandusfestivalil, nii Aasias, Euroopas kui ka Ladina-Ameerikas. Samuti on ta Indias mitme kirjandusajakirja nõustaja. Ta on ka marathikeelse väikese, kuid maineka kirjandusajakirja Abhidhanantar asutaja-toimetaja. See ajakiri on järjepidevalt ilmunud 15 aastat. Maine pooldest on Abhidhanantaris tehtud trükidebüüt uuele luuletajale soolide platvorm. Ajakiri Abhidhanantar ja kirjastus Poetrywala kokku on publiku ette toonud üle 45 marathi- ja ingliskeelse luulekogu

Sarah Angliss (Inglismaa)

**6. mai kell 16.00
ja kell 20.00**

Tartu Elekriteatris

Sarah Angliss on briti kultuuriloolane, muusik ja helilooja, kes innustub Euroopa folkloorist, vanaaegsetest masinatest ning helist kultuuris ja looduses. Oma loenguil ja artiklites vestab ta kummalisi lugusid kajaküttidest, kõhuraäkijatest ja muusikapalu esitavast lindudest; muusikuna loob isevärki instrumentide ja omavalmistatud automaatidega helimaastikke vanadele õudus- ja ulmefilmidele. Anglissi vahendatud ajalooline reaalsus võib olla fiktsioonist fantastilisem ning tema loodud audiovisuaalne keskkond viia publiku teise reaalsusse.

Alvydas Šlepikas (Leedu)

6. mail kell 18.00

Tartu Linnaraamatukogus ja

9. mail

Prima Vista partnerlinnas Põlvas

Alvydas Šlepikas on Leedus laialt tuntud avaliku elu tegelane – kirjanik, režissöör, näitleja, stsenaarist ja kultuuriajakirjanik. Ta lõpetas 1992. a Leedu muusikaakadeemia draamanäitleja ja režissööri erialal ning on mõlemas ametis ka töötanud. Alates 1995. a on Šlepikas olnud ametis Leedu Kirjanike Liidu nõudlahe „Literatūra ir menas“ juures, algul peatoimetajana, seejärel kirjandustoimetajana. Ta on ühe populaarsema Leedu algupärase telesarja „Kutsumata armastus“ stsenaarist, režissöör ja näitleja. Seriaali eest on teda pärjatud parima stsenaaristi tiitliga. Oma kirjanikudebüüdi tegi Šlepikas 1994. Aastal, temalt on ilmunud nii luulet kui ka proosat.

Suurima tunnustuse tõi Šlepikasele romaan „Minu nimi on Maryté“ („Mano vardas – Marytė“, 2012), mis ilmus mai alguspäevil Tiina Katteli tõlkes kirjastuses Toledo ka eesti keeles. Raamat valiti lugejate poolt Leedu Aasta raamatuks, sellele omistati ka Leedu Kirjanike Liidu preemia. See on raamat endise Ida-Preisimaa lastest, kes lindpriidena otsisid sõjajärgseil aastail pääsemist Leedust. Leedus on saksa orbude ehk „hundilaste“ teema viimase ajani olnud tabu. Teema oli liiga valus – kerjavad nälgivad lapsed seadsid leedukad raske dilemma ette, sest saksa

lapse aitamise või oma koju võtmise eest ähvardas Siberisse saatmine.

Šlepikas on öelnud, et raamatu teema leidis ta ise üles, kui talle tehti ettepanek vändata „hundilastest“ dokumentaalfilm. Ta kogus romaani jaoks kaudu materjali ja intervjuueeris omaaegseid „hundilapsi“, kes Leedus üleskasvanuna sageli ei tea oma tegelikku sünniaastat ja päritolugi. Nimi Marytė raamatu pealkirjas ei ole juhuslik. See on Leedus väga levinud lihtne tütarlapse nimi, mille said paljud saksa lapsed, et nad oskaks maffa tulnud nõukogude sõdurid ära petta, öeldes ladasalt „Minu nimi on Marytė“.

Ajaloolisest taustast.

Autor viib lugeja II maailmasõja järgsesse aega, mil nõukogude väed olid vallutanud Ida-Preisimaa ja lõiganud selle ära oma emamaast, Saksamaast. Endisele kodumaale suletud sadadest tuhandetest saksa naistest ja lastest (mehed olid kas sõjaväljal hukkunud või vangilaagrites) said aastateks 1945–1948 lindpriid, kelle jaoks ei eksisteerinud arste, politseid, posti, toitu, kortereid, dokumente. Nad elasid täielikus infosulus ilma kella, kalendri, raadio ja ajaleheta. Väga paljud surid nälga. Eesti lugejal on varem olnud võimalus Ida-Preisimaa naiste ja laste üleelamistest lugeda Anne Rekkaro tõlgitud ja kirjastatud mälestusteraamatust „Königsbergi naised 1945–1948“ (2012).

Andrei Makarevitš (Venemaa)

6. mail kell 18.30

Tartu Ülikooli Raamatukogu
konverentsisaalis ja

7. mail kell 16.30

TÜ Filosoofiateaduskonna Jakobi 2
õppehoone ringauditooriumis

Andrei Makarevitš on tuntud muusik, poeet, helilooja, kunstnik, telesaatejuht ja -produtsent, legendaarse bändi *Mašina Vremeni* looja, laulude autor ja laulja. Makarevitš sündis 1953. aastal Moskvas ning lõpetas inglise keele süvaõppega kooli. Lapsest saati on ta tegelema muusikaga, mänginud klaverit ja kitarrit oma isa Vadim Makarevitši juhtimisel.

1970. aastal astus Makarevitš Moskva Arhitektuuri Instituuti, kust ta eksmatricleeriti seoses parteivõimude määrusega „puhastada nõukogude üliõpilaste read pikajukselisest saastast“. Oma kunstniku ja arhitekti diplomi sai Makarevitš hiljem õhtuses õppes ja kuni 1979. aastani tegeles ta teatrite projekteerimisega. Instituudis sai ta suurepärase kunstniku-graafiku kooli ja seepärast peab ennast ise kunstnikuks, kes vahel tegeleb ka muusikaga. Juba 1969. aastal lõi ta bändi *Time Machines*, salvestas oma esimesed laulud ning kirjutas näidendi „Ma nägin seda päeva“. 1974 sai *Time Machines* uueks nimeks *Mašina Vremeni* – selle nime all sai bänd 1976. aastal esimese koha Tallinna muusikafestivalil „Noorte laulud“. Pärast seda hakkas *Mašina Vremeni* aktiivselt kontsertidega ringi reisima, kogudes populaarsust, kuid pääsemata ametlikult pildile. Alles 1986. aastast hakkas *Mašina Vremeni* tiražeerima oma muusikaalbumeid ja andma kontserte välismaal.

Makarevitš tegeleb juba nooruspõlvest alates akvalangiga sukeldumisega, kulinaariaga, reismisega, metsiku looduse uurimisega, väärtraamatute kogumisega. Nii sündisid tema TV-saadet „Smak“ ja „Podvodnoi mir“. Suurimaks prioriteediks on aga Makarevitši jaoks alati olnud töö sõnaga: uute tekstide, huvitava muusika ja laulude loomine *Mašina* jaoks. Tema sulest on ilmunud ka kümme raamatut. Andrei Makarevitši tekstidel on alati olnud suur sotsiaalkultuuriline resonants, ta on Artemi Troitski sõnul alati olnud „ühiks vähestest puhastest häältest mööda laulvas kooris“.

Legendaarne vene lastekirjanik Eduard Uspenski, kelle sulest pärinevad Potsataja, onu Teodor ja krokodill Gena, on Venemaal vähemalt sama tuntud kui Miki-Hiir või Piilupart Donald Ameerikas. Tema jutustuste tegelased on aga populaarsemad ka väljaspool Venemaad – Uspenski lastejutte on avaldatud rohkem kui kahekümne viies keeles ning Potsatajast on saanud Jaapanis tõeline kultusfiguur, kelle suured eksinud silmad ja pehme karvkate meeldivad eelkõige noortele jaapanlannadele. Eestiski on mitu põlvkonda Uspenski kangelaste najal üles kasvanud, olgu kohtumispunktiks siis raamat või joonisfilm.

Inseneriharidusega Uspenski kirjanikutee sai alguse varasel Brežnevi ajal, kuuekümnendate keskpaigas jutukoguga „Krokodill Gena ja tema sõbrad“. 1974. aastal ilmus aga teos „Onu Teodor, kass ja koer“. Juba varakult avaldus Uspenski võime luua mõne iseloomuliku tunnuse poolest meeldejäätavaid karaktereid, nagu seda oli 6-aastane poiss, keda kutsuti oma tõsiduse pärast Onu Teodoriks. Tema loodud karakterite hulka kuuluvad veel näiteks matemaatik Ivanov, kes kardab paaniliselt arste, ja viieaastane Vova, kes söi enne kontrolööri saabumist ära oma bussipileti.

Uspenski töötab erinevates žanrides – ta kirjutab muinasjutte, luuletusi, multifilmide stsenaariumeid, kriminaaljutte, koomikseid. Tänapäeval on Uspenski Venemaal telestaar, juhtides laulusaadet „Meie sadamasse saabused laevad“. Varem töötas ta raadios, kus juhtis ja toimetas ülimenukaid lastesaateid, mis selgitasid lastele läbi huumoriprisma matemaatikat, grammatikat ja käitumisetiketti. Uspenski kirjutas ka huumorika raadiotehnika-alase õpiku „Professor Tsainikovi loengud“, milles ta vastab küsimustele, kuidas levib heli või kas telerist saab välja võtta mehikesi, keda me ekraanil näeme. Kirjutamisest pole 77-aastane Uspenski siiani loobunud: ta on katsetanud täiskasvanutele suunatud romaania ja kirjutanud kaasaegse järje Gena ja Potsataja lugudele. Tema uutest lasteraamatutes läheb Gena sõjaväkke, lapsed mängivad hommikust õhtuni arvutimänge ning Prostokvašinose tuleb internet. Kuid üldiselt pole elu seal, nagu enamikes Vene külades, muutunud: gaasi sinna ei veeta, uusi teid ei ehitata...

Eduard Uspenski (Venemaa)

7. mail kell 14.00

Tartu Linnaraamatukogus,

8. mail kell 16.00

TÜ Jakobi 2 õppehoone ringauditooriumis ning

9. mail kell 14.00

Tallinna Keskraamatukogu suures saalis

Uspenski sõnul peab ta ennast mitte lihtsalt muinasjutustajaks, vaid, nagu iga kirjanik, jutlustajaks: „Minu teosed pole muinasjutud, need on pigem jutlused sellest, et elus peab igal inimesel esikohal olema armastus ja lugupidamine oma ema, isa, isamaa, õpetaja, teadmiste, kõige elusa ja elava vastu. Sest just see tagab inimese ja eriti lapse psüühilise tervise“.

Kjell Westö (Soome)

6. mail kell 18.00

Tallinna Kirjanike Maja saalis ning

7. mail kell 17.00

Tartu Ülikooli Raamatukogu konverentsisaalis

Helsingis elava, kuid peamiselt rootsi keeles kirjutava Westö loometee on olnud tähelepanuväärne. Juba tema esimest novellikogu „Lööve ja teisi novelle“ hinnati nii kõrgelt, et Westö esitati Finlandia auhinna nominendiks. Teise novellikogu ilmumise järel tituleeriti Westö aga üheks Soome silmapaistvaks kirjanikuks.

1961. aastal sündinud Westö alustas karjääri ajakirjanikuna ning meediamaailm on moodustanud mitme tema teose taustüsteemi. Westö kolme mahuka peateose keskseks tegelaseks on aga Soome pealinn. Autorit on seetõttu nimetatud Helsingi ajaloo ning valude ja rõõmude trubaduuriks. Finlandia preemia omistati autorile sooja südamega kirjutatud ajaloolise kollektiivromaanini „Kus kõndisime kunagi“ eest, mis on tõlgitud ka eesti keelde.

Möödunud aastal ilmus sarjas „Põhjamaa romaan“ Westöle 2014. aastal Põhjamaade Nõukogu kirjandusauhinna toonud romaan „Terendus 38“, mis räägib Soome kodusõjast ja olukorrast teise maailmasõja hakul. Kirjaniku väitel oli tegu soomlaste jaoks hella teemaga, millest on tulnud rääkida tundlikumalt kui teistest sõdadest Soome ajaloo.

Kakskeelse ja kaskultuurse Westö teoste peateemaks on identiteet. „Olen harjunud hüppama ühelt keelelt teisele; see loob liikumise tunde, mis on minu- le kui kirjanikule eluliselt vajalik,“ on mängleva kergusoga soomluse ja rootsluse piiridel opereeriv autor ise märkinud. Westö stiili iseloomustab nõtkus, tundlik kaasaelamine ja jahe iroonia. Kuigi tema teostesse on pikitud rohkelt huumorit, kumab selle alt läbi terav ühiskonnakriitika. „Kjell Westö hoiatab meid kaasaja eest,“ võtab kokku kriitik Tom Söderman. Lisaks kirjutamisele on Westö lugenud teatrikoolis kirjanduskursust ja töötanud Helsingi Rootsi Teatris dramaturgina. Westöl on ka musikaalne pool: ta mängib kitarri ansambli Nyrok Dolls.

Centauri (Ungari)

7. mail kell 18.00

Tampere majas

Ungari kirjanik varjunimega Centauri on sündinud 1972. aastal ja elab Lääne-Ungaris. Esimese teksti avaldas ta 2006. aastal, sellest alates on tema kirjutised ilmunud pidevalt kirjandusajakirjades. Aasta hiljem ilmus temalt kogumik „Paatos kaoses“, 2008. aastal ilmunud „Sinine ingel“ aga tegi ta lühikese ajaga tuntuks. Centauri avaldab aeg-ajalt ka fotosid ning on esinenud näitustega. „Sinise ingli“ novellid on ilmunud inglise ja poola keeles, jutustused „Kaev päikese all“ on aga vändatud lühifilm. Varjunime all esinev autor säilitab oma inkognitoit ega avalda endast fotot.

Centauri kirjanduslikku maailma püüdis esimesed arvustused rühmitada maagilise realismi alla. Kriitikud viitasid kirjanduslike mõjude ja viidete otsimisel ja Centauri loomingu määratlemisel paljudele autoritele, kőne alla tulid näiteks Marquez, Borges, Rushdie, Byron, Grass, Kafka, Győrgy Dragomán, Adám Bodor, László Darvasi, Jack London, Strindberg, Melville, Nietzsche, Schopenhauer, Roland Barthes, Julian Barnes, Salinger, Umberto Eco, David Mitchell ja Thomas Mann. Mitut puhku toodi esile „segadusseajavat värvikust“, mida tajutakse kord iseväarki postmodernistliku mänguna, kirjanduslike viidete-mõjudega žongleerimisena, kord aga peetakse seda autori oma universumiks või omamoodi Clavis Universalise tüüpi küllusena. Korduvalt on avaldatud arvamust, et varjunime taga on rutiinne, loodusteadustes kodus, „kindla käega“ autor, keda iseloomustab tähelepanuväärne kujutlusvõime, keeleline jõud ja must huumor. Tema kirjutiste hoo ja „elektrifitseerituse“ taga näevad mõned kriitikud „seoste võrgustikku“, aimavad isegi suuremat vormi, romaani või romaane. Autori koduleht: www.centauriweb.hu

Jenaro Talens (Hispaania)

7. mail kell 10.00

Tartu Ülikooli Paabeli õppehoones ja

8. mail kell 15.00

Tartu Kirjanduse Majas

Hispaania lõunatipus Tarifas 1946. aastal sündinud Jenaro Talens on nüüdseks neljakümneaastase karjääriga luuletaja, kellel on suuri teeneid nii Hispaania kirjandusteaduse kui ka tõkeloo arendamises. Talens on välja andnud üle kahekümne hispaaniakeelse luulekogu ning tema loomet on teiste seas tõlgitud prantsuse, portugali, itaalia, katalaani, inglise, poola ja vene keelde. Tema sulest on ilmunud lugematul hulgal artikleid ning esseesid ning tänu temale on hispaania keelde jõudnud selliste klassikute looming nagu Shakespeare, Goethe, Hölderlin, Beckett, Wallace Stevens, Walcott, Trakl jt. Praegu jagab literaati oma aega Genfi ning Valencia ülikooli vahel.

Jenaro Talensi luulet on liigitatud mitme hispaania 20. sajandi voolu hulka, alates uusimast poeetidest kuni 70. aastate põlvkonnani. Poeedile on omistatud tiitleid „metapoet“ ja „keelepoet“, mis ei suuda siiski autori detailrikkast ning viimistletud luulet defineerida. Siiski võib kindlalt väita, et Jenaro Talensi näol on tegu autoriga, kes on väga teadlik sellest, mida tähendab kirjutamine, mis on keel ning kui suur on sõna võim.

Eesti keeles on tema loominguga esmakordselt võimalik tutvuda ajakirja Akadeemia 2015. aasta aprillikuu numbris.

Tomas Bannerhed (Rootsi)

8. mail kell 17.00

Tartu Loodusmajas

Bannerhed (sünd 1966) kasvas üles ühes Lõuna-Rootsi talus, kuid alates 1990. aastatest elab Stockholmis. Ta on õppinud sotsiaalteadusi, töötanud ajakirja toimetuses ning ka õppejõuna.

2011. a ilmus tema debüütromaan „Kaarnad“, mille kirjutamiseks kulus autoril kümme aastat. Tänu „Kaarnatele“ on Bannerhedi nimi saanud tuntuks üle kogu Euroopa – teos on tõlgitud juba inglise, saksa, prantsuse, hollandi, norra ja taani keelde. Eesti keeles andis „Kaarnad“ Tiina Mullamaa tõlkes 2013. a välja kirjastus Hea Lugu.

Romaani põhjal on Rootsis kavas vändata film, võtted peaksid algama sügisel. Autor kirjutab praegu uut romaani, mille tööpealkiri on „Kuld-noka-aeg“.

„Kaarnad“ on psühholoogiline romaan isast ja pojast, pärilikkusest ja elukeskkonnast, lindudest ja vabaduseotsinguist, mida on tänu kaasahaaravatele looduskirjeldustele kerge ja põnev lugeda. Romaani tegevus toimub 1970. aastatel Smålandi metsade vahel, kus nooruk Klas, 12-aastane peategelane, kogeb kasvava hirmuga, et isa, elupõline talumees, on haaratud mõttest anda talu edasi temale. Eelmiste põlvkondade ränga tööga rajatud talu peab perekond edasi pidama, sest järjepidevus ei tohi katkeda. Klas aga ei taha isa jälgedes käia – tema tahab metsas olla ja linde jälgida. Klasi kirg on linnud – nemad sümboliseerivad vabadust. Vastandus on selge: Klasi pilk on suunatud taevasse, isa pilk maale, Klasi juhtumõte on vabadus, isa oma kohustus. Kuigi romaanis on põhjamaist süngust ja raskemeelsust, leidub selles ka helgem pool. See on lummav loodusromaan, mis köidab lugejat lõhnade, helide, meeleeolude ja täpsete looduskirjeldustega.

Autor on öelnud, et teos võrsus süütundest. Kasvas ju temagi üles talus ja ka temast oleks vanemate nägemuse järgi pidanud saama maaharija, kuid ta hakkas sellele plaanile vastu: „Tundsin juba varajases nooruses, et olen nagu valge vares

seal talus. Olen viimane põlvkond, kes on kasvanud selles keskkonnas. Tundsin vajadust see välja kirjutada, et päästa see unustusse vajumisest. See on kadunud maailm, kus nüüd tegutsevad suvemaja soetanud sakslased ja taanlased.”

Bannerhed on „Kaarnate“ eest pälvinud mitmeid nimekaid Rootsi kirjanduspreemiaid, teiste seas August Strindbergi aastapreemia. Ta oli esimene autor, kes sai maineka Augustpriset'i debüütromaani eest.

Witold Szabłowski (Poola)

9. mail kell 14.00

Tartu Linnaraamatukogus

Witold Szabłowski (sünd 1980) on Poola noorema põlvkonna tuntumaid reportaažikirjanikke, 2006. aastast on ta seotud Poola suurima päevalehe Gazeta Wyborczaga. Laialdase tuntuse ja mitmeid auhindu tõi talle „Mõrtsukas aprikoo-side linnast. Reportaažid Türgist“ (2010), kus ta avab lakoonilises, aga kujundlikus keeles Türgi senitundmata tahke. Raamat ilmub aprilli lõpul Hendrik Lindepuu tõlkes eesti keeles.

Szabłowski näitab Türgit tema kultuurilises mitmekihilisuses ja vastuolulisuses heitlemas traditsiooni ja modernsuse, religioossuse ja ilmalikkuse, Euroopa Liidu igatsuse ja selle vastasuse vahel. Maailmakuulsate poola reporterite (nagu Ryszard Kapuściński) traditsiooni järgides reisib

Szabłowski risti-põiki läbi riigi ja otsib kontakti inimestega. Ta laseb inimestel jutustada oma loo ning suhtub neisse suure respekti ja empaatiaga – selles seisneb reportaažide tugevus.

Reportaažiraamatus on muu hulgas juttu imaa-midest, kommunismi ülistanud türgi luuletajast Nazım Hikmetist, parlamenti kandideerinud endistest prostituutidest, Vahemere paadipõgenikest, peaminister Erdoğanist, paavstile atendaadi teinud Ali Ağca-st ja võikatest aumõrvadest. Raamat on ilmunud või ilmumas inglise, saksa, tšehhi, hollandi, vene, ukraina ja slovaki keeles. Mullu Prima Vistal käinud Mariusz Szczygieł on öelnud selle raamatu kohta: “Witold Szabłowski kirjutab Türgist nõnda, nagu mina tahaksin kirjutada, kui ma tunneksin Türgit.”

Andy Willoughby & Bob Beagrie

7. mail kell 20.00

Arhiivis ning

9. mail kell 20.00

Vilde Tervisekohvikus

Andy Willoughby on esitanud oma luuleloomingut ja osalenud muusikalistes projektides nii kodumaal kui ka mujal alates 1996. aastast.

Ajavahemikus 2003–2004 oli ta Middlesborough poeet-laureaat. Willoughby luuletusi on ilmunud paljudes antoloogiates, sealhulgas niisugustes kogumikes nagu *Oral: An Anthology of British Performance Poetry* (1999), *War on War* (2004), *The Flesh of The Bear* (Ek Zuban 2004). Temalt on ilmunud ka luulekogud *The Wrong California: Middlebrough Poet Laureate Poems* (2004) ning *Tough* (2006). Ta on avaldanud kakskeelse teose *Peripheries* (2007) koostöös soome kirjaniku Riina Katajavuoriga, raamatu *KIDS* koos Bob Beagrie'ga (2013) ning koostöös Beagrie'ga ilmus 2014. aastal ka *Sampo: Heading Further North..* Willoughby loomingut on tõlgitud jaapani, soome, itaaloa, rootsi, karjala, vene, hollandi ning nüüd ka eesti keelde.

Bob Beagrie on esinenud paljudel festivalidel ja muudel sündmustel kodumaal ja välisriikides. Ta on teinud koostööd nii muusikutega kui ka visuaalkunstnikega ning teatrikompaniiga *Three Over Eden*. Tema avaldatud teoste hulka kuuluvad koos Kalle Niinikangasega kirjutatud kakskeelne pammflett *Perkele* (2006), *Yoik* (2008), *The Seer Sung Husband* (2010), *Glass Characters* (2011) ning koos Andy Willoughbyga kirjutatud *KIDS* ja *Sampo: Heading Further North*. Tema loomingut on ilmunud ka mitmesugustes antoloogiates ja ajakirjades. Beagrie luulet on tõlgitud urdu, hollandi, soome, vene, hispaania, rootsi ning nüüd ka eesti keelde..

Willoughby ja Beagrie on töötavad mõlemad poole kohaga lektoritena Teesside'i ülikoolis ning juhivad koos organisatsiooni Ek Zuban Kirjanduse Arenduskeskus, mis tegeleb ühiskondlike ja hariduslike residentuuri- ja loovkirjutamisprojektidega.

Tänavu ka eesti keeles ilmuv ja Prima Vistal esitletav raamat *SAMPO: Heading Further North* (2014, e.k „Sampo: Teel kaugemale põhja“) on sündinud ühiselt kirjutatud tekstina pärast neljateist aastat mõttevahetusi soome kirjanikega, pidevat uurimistööd ja avastuslike esinemisi, viimaste seas ka festivalil „Hullunud Tartu“ 2012. aastal. Autorid ise kirjutavad raamatu kohta nõnda:

Võib tunduda imelik, et kaks praegusaja Inglismaa põhjaosa luuletajat tahavad tegelda soome rahvusmüüdisükliga "Kalevala". Kuid alles osalenud kümme aastat ühises etendamise, tõlkimise ja publitseerimise projektis soome luuletajatega, kaasa arvatud mõned hullumeelsed seiklused sel teel, oleme leidnud, et avastades järkhaaval soome mütoloogiat mitmesuguseid arhetüüpe, on see meis mitmel viisil tekitanud tugeva vastukaja, samuti nagu tänapäevane soome luule ja võrratud soome luuletajad.

Tuginedes "Kalevala" esimesele kümnele runole, oleme üritanud vaagida, mida tähendab olla kunstnik, kuidas toimida ja leppida elu ja armastuse kaotamisega ning kuidas meie põhjamaine rahvuslik identiteet seostub nende müütide erinevate aspektidega; kuidas need müüdid õhutavad või vaidlustavad meis maskuliinsust, kuidas tänane

heidab väljakutse mineviku kindlakskujunenud arusaamadele; vaatleme inimkonna ja maavarade vahekorrad, rauda šamaanikultuurides ja ilmalikes kultuurides ning hinda, mida peame maksma selle kasutamise eest. Müüt Sampo võimaldas meil uurida ka mõtet retkest, leidmaks tervendavat võluvahendit, mis põimub ka Briti müüdikildudesse Pühast Graalist.

AGF (Antye Greye-Ripatti, Saksamaa)

9. mail kell 19.00
Tartu Botaanikaaias

AGF on Ida-Saksamaal sündinud ja praegu Soomes elav e-poeetess, heli- ja multimeediakunstnik. Helipoeesia (*sound poetry*) ja konkreetse luule uuendamise eest on ta saanud kahel korral maailma suurima elektroonilise kultuuri festivali Ars Electronica preemia, neist üks Grand Prix. Ta on avaldanud hulgaliselt sooloalbumeid ja koostöid mainekate muusikutega. Oma heli- ja tekstiteoseid on ta esitanud muuseumides ja teatrites üle maailma.

Benzo (Richardas Norvila, Leedu/Venemaa)

9. mail kell 19.00
Tartu Botaanikaaias

Richardas Norvila ehk Benzo on Leedu päritolu Moskva helikunstnik, alkeemik ja psühhoanalüütik. Ta praktiseerib aseemilist kirjutamist ning hüperteksti-luulet. Norvila on lõpetanud C. G. Jungi Instituudi Zürihis ja Lomonossovi nimelise Moskva Riikliku Ülikooli. Norvila raamat *Divided Silence / Рваная Тишина* / „Jagatud vaikus“ koosneb Moskva metroos kirjutatud tekstidest koos metroos tehtud fotodega juhuslikest joontest ja kriimustustest seinel.

Artemi Troitski (Venemaa)

Artemi Troitski on tuntud muusikakriitik ja ajakirjanik. Sündis 1955. a Moskvast, lapsepõlve veetis Prahast, kus töötas tema vanemad. Lõpetas Moskva

Majandusülikooli majandusmatemaatika erialal, kuid teda hakkas juba varakult tõmbama muusika poole.

12-aastasena kirjutas oma esimese muusikaarvustuse põrandalase muusikaajakirja jaoks. Tudengina oli Troitski üks Moskva esimesi DJ-sid. Korraldas *rock-* ja džässmuusika festivale ja *underground* „korterikontserte“. Oli venekeelse Playboy peatoimetaja ja populaarse telesaade Kafe Oblomov juht.

Kujutada ette vene *rock*-muusikat ilma Artemi Troitski nimeta on võimatu. Ta on inimene, kellest sai Nõukogude Liidu *rock*-kultuuri edendaja, kes otsis andekaid esinejaid, korraldas kontserte, tegeles helisalvestustega. Ilma temata poleks Viktor Tsoi ja Boriss Grebenštšikov nii populaarseks saanud. Troitski on kahtlemata Venemaal muusikakriitika number üks kõiges, mis puudutab *rock*-muusikat.

Praegu elab Troitski Tallinnas, kuigi jääb Venemaa kodanikuks. Peab loenguid Tallinna Ülikoolis, kirjutab Delfis, tegeleb meediaprojektidega ja õpib eesti keelt.

Konstantin Žigulin (Venemaa)

Žigulin & Ko on tuntud Peterburi helilooja-multiinstrumentalist K. Žigulini muusikaprojekt, mida ta ise nimetab „folk elementidega akustiliseks *underground*’iks“. 2006. a sai kollektiiv SPb autorilaulu festivali peauhinna.

Kui on olemas mingi saladus, kuidas kirjutada ilusaid laule, siis võib kindlalt öelda, et Konstantin Žigulin seda saladust teab. Tema laulud on lihtsad ja sügavad, kus „sõnad kui muusika ja muusika kui sõnad“, meloodiad on kaunid ja helid kristallpuhtad, nagu laulaks hing ise.

Kontserdil 8. mail TÜ Raamatukogus kõlavad kolme albumi parimad laulud. www.zhigulinband.ru

Stanislav Vostokov (Venemaa)

Stanislav Vostokov sündis 1. aprillil 1975. a Taškentis. Peale kooli ja kunstikooli lõpetamist töötas Taškenti loomaaias. Osales looduskaitse projektides Kambodžas, tegeles haruldaste metsloomade, näiteks salaküttidelt konfiskeeritud gibonite kaitsmisega. Hiljem töötas Moskva loomaaias.

2003. aastast alates kirjutab S. Vostokov raamatuid lastele. Ta on prestiižikate lastekirjanduse preemiate kolmekordne laureaat. Eriti tuntuks on saanud tema raamat Moskva loomaaiast „Mitte sööta ja mitte kiusata“ (2011). Tema loomingule on omane peen ironiline stiil, elav keelekasutus ja loodusevaatleja tähelepanelikkus. Eduard Uspenski sõnul on Vostokov „väga andekas noormees, kes mitte ainult ei hoolitse suurepäraselt loomade eest, vaid on ka äärmiselt andekas kirjutaja ja joonistaja“. Vostokov on väga hea huumorimeelega lastekirjanik, kes oskab muuta iga kohtumise väikeste lugejatega huvitavaks ja rõõmsaks kirjanduspeoks.

Lev Rubinštein (Venemaa)

Lev Rubinštein on vene kirjanduskriitik, publitsist, esseist ja tuntud kodanikuaktivist. Sündis 1947. aastal, lõpetas Moskva Pedagoogikaukooli filoloogia teaduskonna, töötas sama ülikooli raamatukogus bibliograafina. Kirjandusega hakkas tegelema 1960ndate lõpus. Esimesed publikatsioonid (vene keeles ja tõlkes) ilmusid läänes 1970ndate lõpus. Üheksakümnendatel hakkas töötama ka ajakirjanduses, töötades ajakirjas „Itogi“ vaatelejana.

Lev Rubinštein on tunnustatud autor, andekas luuletaja, kes lõi oma enda poeetilise stiili ja žanri. Rubinštein on prestiižika Andrei Belõi nimelise kirjanduspreemia laureaat kategoorias „Kriitika ja uuringud humanitaarteadustes“ (1999). Ta on vene emigratsioonipreemia „Liberty“ (2003) ja kirjanduspreemia «HOC» (2012) laureaat.

Prima Vista eelüritus

Raamatu ja roosi päev Neljapäev, 23. aprill

Raamatu ja roosi päeva traditsiooni järgitakse Eestis alates 1998. aastast. 23. aprilli tähistamine raamatu ja roosi päevana sai alguse 1930. aastatel Barcelonas, kus ühele raamatukaupmehele tuli idee suurendada kirjanduse mõju rahva hulgas, süvendada inimeste lugemisharjumust ning ühtlasi tõsta raamatumüüki – nimelt võiks sel päeval iga mees kinkida naisele roosi ning naine mehele raamatu. Idee levis ja kogus populaarsust. 1995. aastal kuulutas UNESCO Kataloonia raamatu ja roosi päeva rahvusvaheliseks raamatu ja autoriõiguste päevaks, väärtustamaks raamatu tähtsust ühiskonna ning kultuuri arengus. 23. aprill on kõnekas ka kirjandusajaloo seisukohast, kuna selsamal kuupäeval sündisid Nabokov ja Laxness ning surid Cervantes ja Shakespeare.

12.00 Tartu lastekirjanduse auhinna (Lapsepõlve auhinna) üleandmine ja etendus „Kratijutud kamina paistel” Tartu Mänguasjamuuseumi Teatri Kodu (Lutsu 2)

Esmakordselt väljaantavale auhinnale kandideerivad järgmised raamatud: Kairi Look „Peeter, sõpradele Peetrike”, Maris Sööt „Isaga kahekesi”, Juhani Pütsepp „Liulood”, Piret Raud „Mina, emme ja meie igasugused sõbrad”, Indrek Koff „Koju”.

Lapsepõlve auhinda rahastab Tartu linn, väljaandmist korraldab Tartu Linnaraamatukogu koos Tartu Mänguasjamuuseumiga, žürii töö juhivad Anti Saar.

Üritus on tasuta.

Info tel 736 1389

Raamatu ja roosi päev TÜ Raamatukogus

11.00–18.00 Raamatulaat TÜ Raamatukogu fuajees

Raamatuid ja roose pakuvad kirjastused Ilmamaa, Koolibri, Petrone Print, Varrak ja Tartu Ülikooli Kirjastus. Eesti Rahvaluule Arhiivi kohapärimuse tööriühm tutvustab huvilistele kohapärimuse teemalist kogumisvõistlust „Minu maastikud”. Samuti müüakse kohapärimuse teemaga seotud publikatsioone.

Toimub ka rooside soodsmüük.

Raamatu ja roosi päeval jätkavad raamatukinimise tavaga ka raamatukoguhoidjad – iga lugejat, kes kingib sel päeval raamatukoguhoidjale roosi, ootab kingitus. Sel päeval on raamatukoguhoidjatel võimalus kinkida väärt raamatuid ka oma isiklikust kogust ja sel moel kogeda kinkimise rõõmu ning pakkuda oma lugejatele lugemismõnu.

Raamatu ja roosi päev Tartu Loodusmajas

18.30 Prima Vista ja Tartu Kultuurkapitali kirjanduspreemia „Esimene samm” välja kuulutamine ja laureaadi esinemine

19.00 Hannes Varblase luuleplaadi „Kõikide üksilduste ajal” esitlus

Hannes Varblase plaat on VII CD Eesti Kirjanduse Seltsi ja eesti Kirjandusmuuseumi koostöös teostatavast sarjast „Kirjanike hääled”. Eesmärgiga jäädvustada eesti kirjanduse neidki tahke, mis jäävad kirja-pandud väljapoole, ning täiendada Kultuuriloolist Arhiivi, salvestatakse Kirjandusmuuseumi helistuudios eesti kirjanikke oma loomingut lugemas, sealjuures on valikud teinud autorid ise. Salvestatud materjale põhjal annab EKS välja CD-plaadid, omanäolised autoikogumikud, mis pakuvad kuulamiselamust, äratundmisrõõmu ja ehk ka uusi avastusi.

Raamatu ja roosi päev Tartu kaubamajas kl 13–17

17.00 ..... esitlus Apollo raamatupoe ees aatriumis

Kaubamaja külastajatele jagatakse roose ning kinkides roosi Apollo poe müüjale, saab vastukingiks ühe hea raamatu.

kirjandusfestival
Prima Vista
2015

6.–9. mai
Tartus

9. mai
Põlvas

METSİK SÕNA

Esmaspäev, 4. mai

17.00 Prima Vista ja Mailaulu ühine pressikonverents ning kirjanduslinna infopäev TÜ Raamatukogu konverentsisaalis

Tänavu toimuvad paralleelselt Prima Vista ning autorilaulufestival Mailaul. Festivalinädala esimesel päeval tutvustavad korraldajad programme ja külalisi, jagavad soovitusi ja vastavad küsimustele. Kuna Tartu linn esitab sel suvel taotluse, et pääseda UNESCO loovlinnade võrgustikku kirjanduslinna kategoorias, on kirjandusfestivali eel ühtlasi kohane kõnelda sellest, mida see võrgustik endast kujutab, miks kandideerib Tartu just kirjanduslinnaks, milline on kirjanduselu võrgustikus juba tegutsevates linnades ning missugused on Tartu sihid ja tulevikuplaanid kirjanduslinnana.

17.30 Tartu vene autorite kirjandusõhtu „On võlusõnad igaühel omad“, Tartu Kirjanduse Maja saalis

21.00–23.00 MTÜ Emajõe Lodjaselts esitleb: „Täiskuu laulu- ja luulelodi“

Vaatame hilisõhtusel Emajõel täiskuu tõusu ning saame osa noorte autorite laulust ja luulest. Metsiku sõna lisavad ka jõepervel lak-

sutavad ööbikud. Laulu ja luulet saab nautida kas lodjalael lambanahkadel või sooja trümmisaalis, sõltuvalt ilmast. Retke algus ja lõpp kesklinnas „Sisevete saatkonnas“. Kestus 2 h.

Pilet €12, õpilased-tudengid €8, kuumad joogid hinnas sees!

Piletid Piletilevis.

Täiendav teave www.lodi.ee.

Teisipäev, 5. mai

16.00 Filmikonkursi „Metsik Eesti loodus“ lõpuüritus Tartu Elektriteatris

Loodusfilmitemaalse loengu peab Riho Västriku, avalikustatakse konkursi võitjad ja vaadatakse parimaid filme.

17.00 Kohtumine saksa kirjaniku David Wagneriga TÜ raamatukogu konverentsisaalis

Autoriga vestleb tõlkija **Piret Pääsuke**. Wagneri seni ainus eesti keeles ilmunud raamat „Elu“ on lihtsalt ja kõitvalt kirjutatud lugu elu ja surma piiril balanseerimisest, armastusest ja surmast, elutahtest ning tänapäeva meditsiini võimalustest. Vestlus on saksa keeles sünkroon-tõlkega eesti keelde.

Kohtumine toimub koostöös Tartu Saksa Kultuuri Instituudi, Goethe Instituudi ja festivaliga Saksa kevad.

18.00 India luuletaja Hemant Divate esinemine Tartu Linnaraamatukogu saalis

18.00 Kirjanduslik teisipäev: Mall Hiemäe ja Veljo Runneli loeng „Lindude laul mind äratas üles“ Tartu Kirjanduse Maja saalis

Mall Hiemäe tutvustab lindudega seotud rahvapärismust, endeid, seotust aastaegade, lunde kui mütoloolilisi olendeid. Veljo Runnel räägib lindude elust-olust looduses. Loeng on illustreeritud helinäidetega.

19.00 Kirjanduslik teisipäev: Värske Õhtu - tõlkimine kui kultuurivahendamine Arhiivis

Tõlkimisest räägivad **Kristjan Haljak, Reet Klettenberg** ja **Kadri Sikk**. Vestlust juhib **Ene-Reet Soovik**

Kolmapäev, 6. mai

14.00 Prima Vista avamine Tartu Loodusmajas – tervitused ja üllatused

16.00 Vestlusõhtu „Rock-n-roll: uinuv kaunitar või ürgne koletis?“ Tartu Linnaraamatukogu saalis,

Muusikakriitiku ja ajakirjaniku **Artemi Troits-**

kiga vestleb **Juku-Kalle Raid**. Vestlus on vene keeles, sünkroontõlkega eesti keelde.

16.00 Sarah Anglissi loeng „Mees, kes ostis kaja”/The Man Who Bought An Echo Tartu Elekriteatris

Oma loengus toob Sarah Angliss näiteid helisalvestuse ja –sünteesimise tehnoloogiate looduslikust ja kehalisest algupärasest ning keha ja looduse moonutamise katsetest ideaalse heli otsinguil. Angliss on lubanud kaasa tuua ka fonograafi, millega soovijad saavad arhailisel viisil oma häält vaharullile salvestada.

18.00 Leedu kirjaniku Alvydas Šlepikase romaani „Minu nimi on Marytė” esitlus Tartu Linnaraamatukogu saalis

Kirjanikuga vestleb tõlkija **Tiina Kattel**. „Minu nimi on Marytė” jutustab endise Ida-Preisimaa lastest, kes lindpriidena otsisid sõjajärgseil aastail pääsemist Leedust. Vestlus on leedu keeles, järeltõlge eesti keelde.

18.00 Vestlusõhtu „Minu maastikud” Arhiivis:

Inspireeritult Eesti Rahvaluule Arhiivi 2015. aasta kogumisvõistlusest „Minu maastikud”, kutsuvad ERA kohapärimuse uurijad kaasa rääkima inimese ja maastiku seoste üle pärimuses ja kirjanduses. Kohti endas ja ümbruses kõnetavad **Mehis Heinsaar, Valdur Mikita, Kadri Tüür ja Jüri Metssalu**.

18.30 Andrei Makarevitši ja Artemi Troitski vestlusõhtu „Vabadus kunstis ja kunst olla vaba” Tü Raamatukogu konverentsisaalis

Vestlus on vene keeles, sünkroontõlkega eesti keelde.

20.00 Utopiate ettelugemine Arhiivis

Metsik lootus ja unistus paremast ühiskonnast loob utoopiad – mittepaiku, kus elu kuidagi korraldatum, arusaadavam ja õigem. Paneme üheskoos lugedes eesti keeles kõlama utoopiad Thomas More'ist (1516) Tommaso Campanella (1602) ja Francis Baconini (1627), kõigeks kokku peaks kuluma kokku umbes 9 tundi. Tulge üksi ja sõpradega! Lugejate ritta seadmise ja ajakavaga ja täpsema info jagamisega tegeleb Janika Päll (Janika.Pall@ut.ee).

20.00 Sarah Angliss, Stephen Hiscock ning valik vanu õudus- ja ulmfilme Tartu Elekriteatris

Sarah Angliss ja Stephen Hiscock kasutavad teremini, löökpile ja omavalmistatud robootilisi automaate, et luua helikeskkond Briti Filmiinstituudi pärinevate gootiliste ja ulmeliste lühifilmi-de programmi saateks.

Neljapäev, 7. mai

10.00–20.00 Prima Vista raamatulaat Tü raamatukogu ees ja sees

10.00 Timo Marani loeng „Eesti looduskirjandus” Tartu Kirjanduse Maja väikes saalis

10.00 Hispaania kirjaniku Jenaro Talensi loeng hispaania tõlkeloost Paabelis

10.30–13.00 „Elav raamatukogu” Tartu Linna raamatukogu Karlova-Ropka harukogus

„Elav raamatukogu” on vahetu suhtlusprotsess, kus saab vestelda ühe inimese ehk „elava raamatuga”, esitada talle küsimusi ning laiendada oma silmaringi. „Elavateks raamatuteks” tulevad erinevate elukutsete esindajad ja ESN (Erasmus Student Network) Tartu liikmed koos siinsete välistudengitega. Nendega suhtlemine võib noortele olla abiks nii eriala valikul kui ka tulevikuplaanide tegemisel. Info tel 7461035.

10.45–19.00 Pargiraamatukogu südalinna pargis

Laenutatakse raamatuid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju, kasutada internetti, mängida lauamänge. Päeval on vabaõhuraamatukogus lasteüritused – kunstitoad kirjanikega, nukuteatri etendus ja laste kontsert. Pärastlõunal toimuvad töötoad ning õhtul on Pargiraamatukogus kontserdid ja vabaõhukino. Viivisevabadus!

10.45 Pargiraamatukogu avab laste tervituskontsert

11.00–14.00 Pargiraamatukogu lasteprogramm

14.00 Eduard Uspenski kohtumine lastega ja „kapustnik” Tartu Linnaraamatukogu saalis

Katkendeid kirjaniku teostest esitavad Tartu Puškini Kooli õpilased. Gena ja Potsataja lugude autori kohtumine lastega toimub vene keeles.

14.00 Kohtumine kirjanik Heli Künnapasega Tartu Linnaraamatukogu Tammelinna harukogus

Heli Künnapas on avaldanud elulooraamatu „Minu ilus elu maal”, romaani „Homme on ka päev” ning noorsooromaanid „Lõpupidu” ja „Tristan”

14.00 Raamatuesitlus Tü Raamatukogu kohvikus Gaudeamus – Meelis Saueaugu raamat „Propaganda ja terror. Nõukogude julgeolekorganid ja Eestimaa Kommunistlik Partei Eesti sovetiseerimisel 1944-1953” (Kirjastus SE&JS)

14.00–16.00 Metsamuinasjutude õhtupoolik Risto Järvega Tartu Loodusmaja saalis

15.00 Töötuba Pargiraamatukogus: pillide valmistamine looduslikest materjalidest

Juhendaja Mikk Sarv, rahvaluuleteadlane, regi-

laulik ja loodusmees

15.00 Raamatuesitlus ja vestlus „Millal ja kuidas kirjutada memuaare“ TÜ Raamatukogu kohvikus Gaudeamus – Nadežda Katajeva-Valk, Eesti Kulturkapitali kirjanduspreemia laureaat (2015)

Nadežda Katajeva-Valki autobigraafiline jutustus „Seal, kus ma sündisin“ räägib elust möödunud sajandi 50.–60. aastatel Petserimaal Pruudsa talus. Autor kirjeldab raamatus tolle aja vene inimeste igapäevaelu ja kombeid, hea-naaberlikke suhteid setudega ning kultuuride omavahelist segenemist.

Üritus on vene keeles.

16.00 Jelena Skulskaja romaani „Marmorluik“ (Petrona Print) esitlus Tartu Kirjanduse Maja saalis

Autoriga vestleb Peeter Volkonski.

16.30 Andrei Makarevitš avalik loeng „Mis on ilu“ TÜ Filosoofiateaduskonna Jakobi 2 õppehoone ringauditooriumis

Loeng on vene keeles, sünkroontõlkega eesti keelde.

17.00 Kohtumine soomerootsi kirjaniku Kjell Westöga TÜ Raamatukogu konverentsisaalis

Külalisega vestleb kirjanik Jan Kaus. Vestlus on soome keeles, sünkroontõlkega eesti keelde.

18.00 Kohtumine ungari kirjaniku Centauriga ja kogumiku „Maailma nukrim orkester. Valimik ungari novelle“ esitlus Tampere Majas

Kirjanikuga vestleb ungari keele lektor Boglárka Janurik, vestlust vahendab eesti keelde Reet Klettenberg. Näidatakse Centauri jutustuse „Kaev päikese all“ põhjal valminud filmi.

18.00–20.00 Loodusõhtu „Metsik pilt“ Tartu Loodusmajas

Vestlusring näituse „Vereta jaht 2014“ fotode saamisloost, nn. „metsikud muljed“ loodusega kokku juhtumisest ja folgivõtmes nn „metsikud laulud“.

18.00–20.00 Eduard Uspenski multifilmid Tartu Loodusmajas

18.00 Luulekava kaasaegsest eesti looduluulest Pargiraamatukogus

Esitavad Vanemuise noored näitlejad Marion Heinat, Linda Kolde ja Reimo Sagor.

18.00 Mailaul esitleb: kontsert Jaani kirikus – Drukmo Gyal (Tiibet), Taisto Uuslahti, Mckinley Black (USA/Saksamaa), Jaan Tätt

Pilet €6/9

19.00 Prima Vista noortekas Arhiivis

Oma loomingut esitavad Eda Ahi, Kristel Algvere, Hannelele Kaldmaa, Mare Sabolotny, Silvia Urgas, Martin Vabat ja Sten Öitspuu.

19.00 Kirjandusõhtu „Vera Schmidt 100“ Tartu

Linnaraamatukogu saalis

Kirjandusõhtu on vene keeles.

19.00 Tartu Uus Teater esitleb: etendus „Mõtteaines“ Uue Teatri proovisaalis ja Tartu linnas

Autorid, lavastajad ja esitajad Labütintteater G9.

19.00 Tartu Uus Teater esitleb: etendus „Miki-veri tagi“ Uue Teatri saalis

Laval Peeter Sauter ja Ülo Vihma, lavastaja Ivar Põllu.

20.00 TarSlämmi finaali Arhiivis

TarSlämm on iseenda paberikandjal avaldamata luule võistlus. Sellel ettevõtmiste sarjal on 2 eesmärki: pakkuda võimalust esitada ja kuulata värsket luulet ning näidata kirjandusest tavaliselt mitte huvitujale, et see valdkond ei pruugi olla haigutama panevalt igav. TarSlämmi publikuürii parim lähetatakse Eesti Meistrivõistluste finaali, professionaalide poolt parimaks tunnustatu esineb tänavusel festivalil „Hullunud Tartu“.

Finaali külalisesinejateks on inglise luuletajad Bob Beagrie & Andy Willoughby.

20.00 Mailaul esitleb: kontsert Vilde lokaalis – Mihail Tselkovik (Valgevene)

Pilet €3/5

22.00 Kontsert Arhiivis: Pink Elephants (LV) : Wrupk Urei (EST)

Pilet €3 (Prima Vista esinejatele ja korraldajatele nimekaardi ettenäitamisel tasuta)

22.00 Mailaul esitleb: kontsert Genialistide klubis – Miina Rikka, Daithi Rua (Iiri/Belgia), Vinland, Innersound

Pilet €5/7

Reede, 8. mai

9.00–18.00 Prima Vista raamatulaat TÜ raamatukogu ees ja sees

10.30–12.00 „Elav raamatukogu“ Tartu Linnaraamatukogu Annelinna ja Tammelinna harukogus

„Elav raamatukogu“ on vahetu suhtlusprotsess, kus saab vestelda ühe inimese ehk „elava raamatuga“, esitada talle küsimusi ning laiendada oma silmaringi. „Elavateks raamatuteks“ tulevad erinevate elukutsete esindajad ja ESN (Erasmus Student Network) Tartu liikmed koos siinsete välistudengitega. Nendega suhtlemine võib noortele olla abiks nii eriala valikul kui ka tulevikuplaneerimise tegemisel. Info tel 7461035.

10.00–19.00 Pargiraamatukogu südalinna pargis

Laenutatakse raamatuid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju, kasutada interneti, mängida lauamän-

ge. Päeval on vabaõhuraamatukogus laste-
üritused – kunstitoad kirjanikega, nukuteatri
etendus ja laste kontsert. Pärastlõunal toimuvad
töötoad ning õhtul on Pargiraamatukogus kont-
serdid ja vabaõhukino. Viivisevabadus!

10.30–14.00 Pargiraamatukogu lasteprogramm

11.00 „Kuidas õigesti hirmutada lapsi“ – las-
tekirjanik Stanislav Vostokovi kohtumine koo-
lilastega Tartu Annelinna gümnaasiumi aulas
Kohtumine on vene keeles.

12.00 Plaadilaat Tartu Kirjanduse Maja hoovis
(vihmase ilma korral Arhiivis)

12.00 Kadri Tüüri ja Ene-Reet Sooviku seminar
„Biosemiootiline kriitika“ TÜ Raamatukogu II
korruse puhkealal

15.00 Kohtumine hispaania kirjaniku Jenaro
Talensiga Tartu Kirjanduse Majas

Külalisega vestleb TÜ kirjanduse magistrant
Kaisa Ling. Vestlus on hispaania keeles, järeltöl-
kega eesti keelde.

15.00 Heategevusliku projekti „Raamat kirjutab
inimese“ osavõtjate tänamine TÜ Raamatukogu
kohvikus Gaudeamus

16.00 Tartu II Muusikakooli akordionistide
ansambli „Unisoone“ kontsert Pargiraamatuko-
gus

Juhendaja Olga Kostjukovitš

16.00 Otto Dixi näituste „Kriitiline graafika“ ja
„Sõda“ avamine TÜ Raamatukogu näitusesaalis

16.00 Eduard Uspenski seminar Tartu Ülikoolis
„Professor Tšainikovi metsikud mõtted elust
ja looduses“ (Jakobi 2 õppehoone ringauditoo-
rium)

Moderaator TÜ dotsent Roman Leibov. Seminar
on vene keeles, sünkroontõlkega eesti keelde.

17.00 Kohtumine rootsi kirjaniku Thomas Ban-
nerhediga Tartu Loodusmaja saalis

Külalisega vestleb kirjanik Lauri Sommer, järe-
lõlke eesti keelde teeb Tiina Mullamaa.

*Sündmust toetavad Swedish Arts Council ja Roots-
i Suursaatkond.*

17.30 Raamatuesitlus: Tartu kaubamaja Apollo
raamatukaupluses (kaupluse ees aatriumis) -
Ain Parmas „Minu Kambodža“ (Petrona Print)

Suurlinnad, hullumeelne liiklus, palmisaared,
ujukülad ja vähemushõimud, kohad, mida
pole isegi kaardil. Kloostrikooli inglise keele
õpetaja amet ja pooleldi kohalikuks muutumine
– raamatu autor nägi Kambodžas nii uskumatut
vaesust kui uskumatut elujaatust. Autor näitab
ka pilte Kambodžast.

18.00 „Elaksid ainult laulud“ – Puškini-asja-
tundja Zoja Kuznetsova vestlustund TÜ raama-
tukogus (ruum 243)

Vestlus on vene keeles ning pühendatud Petse-
rimaa pärimusmuusikale ja selle kogujatele.

19.00–21.00 Kontsert „Kirjanikud muusikas:
Lõuna-Eesti eri“ Pargiraamatukogu platsil

Laulavad või musitseerivad Jan Rahman, Aapo
Ilves, Kristel Mägedi, Merca & Jääknähud,
setu meestelaulukoor Liinatsuraq ning Marju
Varblane. Kontserti juhhib Contra. Prima Vista
üheteiskümmendal kirjanike kontserdil lauldakse
peamiselt võro ja setu keeles.

19.00 Konstantin Žigulini & Ko kontsert „Laula,
mu hing“ TÜ Raamatukogu konverentsisaalis

Tuntud piiteri helilooja-multiinstrumentalisti
Konstantin Žigulini muusikaprojekt, mida ta
ise nimetab „akustiline underground folgi ele-
mentidega“. Kontserdil kõlavad parimad laulud
kolmelt albumilt – väga omapärsed, kaunid ja
südamlikud.

Sissepääs tasuta.

19.00 Mailaul esitleb: kontsert Jaani kirikus –
Priit Strandberg ja segakoor HUIK

Pilet €5/7

19.00 Tartu Uus Teater esitleb: etendus „Mõtte-
aines“ uue Teatri proovisaalis ja Tartu linnas

Autorid, lavastajad ja esitajad Labütintteater
G9.

19.00 Tartu Uus Teater esitleb: etendus „Miki-
veri tagi“ Uue Teatri saalis

Laval Peeter Sauter ja Ülo Vihma, lavastaja Ivar
Põllu.

20.00 Kirjandusõhtu „Suur küslauk“ Arhiiv-
vis – luulet saksa, kreeka, prantsuse, hindi ja
portugali keelest

Tõkeluule ajakiri Ninniku esitleb raamatuid:
Hans Magnus Enzensberger, „Titanicu põhja-
minek“ ning Konstantinos Kavafis, „Kogutud
luuletused“

Peagi on ilmumas ka Comte de Lautréamont,
„Maldorori laulud“. Lisaks luuletõlke värvavad
üheaainsa luuletuse tõlgetest Carlos Drummond
de Andrade, „No meio do caminho“ portugali
keelest (nr 11) Gulzar, „Padosi“ hindi keelest
(nr 12), Franzobel, „Österreich ist schön“ saksa
keelest (nr 13)

Esinevad Maarja Kangro, Kristjan Haljak, Caro-
lina Pihelgas, Hasso Krull, Asko Künnap, Aare
Pilv, Maarja Pärtna jt.

Õhtut aitab korraldada Euroopa komisjoni esindus
Eestis

20.00 Mailaul esitleb: kontsert Vilde lokaalis –
Pööriöö

Pilet €3/5

21.30 Patrooni õhtu/Õõulikooli avalik salvestus
Tartu Kirjanduse Maja saalis

„Mis inimesel arus on?“ Ajuteaduste professori
Jaanus Harroga kõneleb festivali patroon Valdur

Mikita. Juttu tuleb inimese olemusest aju-uurija vaatevinklist, tänapäeva maailma headest ja halbade külgedest, normaalsuse ja ebanormaalsuse vahelkorras, aju kohanemisvõimest ja muustki põnevast.

22.00 Vabaõhukino Pargiraamatukogu platsil: Kinobuss Katrin ja Andres Maimiku mängufilmiga "Kirsitubakas" (Kuukulgur Film, 2014)

Nooruslik suhtedraama esimesest armumisest. Filmi keskmes on rabamatk ja silma rõõmustamas kaunis Eestimaa loodus. Peaosades Maris Nõlvak ja Gert Raudsepp. Pikkus 1h 36 min. Subtiitrid inglise keeles.

22.00 Mailaul esitleb: kontsert Genialistide klubis – Mihail Tselkovic (Valgevene), Mckinley Black (USA/Saksamaa), Aapo Ilves, Jaan Sööt

Pilet €5/7

23.00 Ööülikooli unenägu: Jaak Johanson'i Mälu ketas Tartu Kirjanduse Maja saalis

DJ Johanson on Vanalinna Muusikamaja põõningult alla tassinud oma aastakümnete vältel kogutud heliarhiivi. Tubli tunni jooksul keerutatakse sõna ja muusikat ning DJ Johanson kutsus välja ajastuvaimu.

23.00 Garaažimuusika pidu Arhiivis

Laupäev, 9. mai

11.00 Raamatuoksjon „251 trükist“ Tartu Kirjanduse Maja saalis

Kivisilla Kultuurikeskus korraldab oma kuuenda raamatuoksjoni „251 trükist“. Oksjoni kataloog on leitav aadressil www.kivisild.ee Oksjonile tulevate trükistega on võimalik tutvuda www.kivisild.ee ja kohapeal ühe tunni jooksul enne oksjoni algust. Kui kellelgi pole võimalik kohale tulla, siis on ostu kõrgeimat ehk piirhinda võimalik eelnevalt 7. maini 2015 – ette pakkuda ka e-posti teel: ym@hotmail.ee

14.00 Poola autori Witold Szabłowski raamatu „Mõrtsukas aprikooside linnast. Reportaažid Türgist“ esitus Tartu Linnaraamatukogu saalis

Autoriga vestleb tõlkija Hendrik Lindepuu, katkendeid loeb ja vestlust tõlgib Marius Peterson.

Esitus toimub koostöös Poola Raamatu Instituudiga.

14.00 Ulakassi arvustuste võistluse autasustamine Tartu Kirjanduse Maja saalis

16.00 Max Harnooni „Mustvalge“ esitus Tartu Kirjanduse Maja saalis

1986. aastal ilmunud luulekogu faksiimileväljaanne ja ilmumata jäänud algversioon Peeter Lauritsa illustratsioonidega (1980–1984). Kirjastanud Näo Kirik. Koostanud ja kujundanud Asko Künnap. Klaveril Pianistnen Kiilaspäinen, luuletusi loevad: Iga Teine, Iga Kolmas, Faga-

han, Vana Pax jt.

18.00 Mailaul esitleb: Mari Kalkuni CD esitus Jaani kirikus

Pilet €6/9

19.00 Kirjandusviktoriin Arhiivis – Prima Vista eri

19.00 ;paranoia publishing presentation

AGF (Berliin-Hailuoto)

Richardas Norvila aka Benzo (Vilnius-Moskva) raamatud raamatuesitlused helikontserdid Kirjastus ;paranoia avaldab AGF-i (Antye Greye-Ripatti) ja Benzo (Richardas Norvila) mitmekeelseid raamatud ja esitleb neid eksperimentaalse sound-art üritusega Tartu Botaanikaia tiigisaarel.

19.00 Tartu Uus Teater esitleb: etendus „Mõtteaines“ uue Teatri proovisaalis ja Tartu linnas

Autorid, lavastajad ja esitajad Labütintteater G9.

20.00 Mailaul esitleb: kontsert Tartu Jazzklubis – Taisto Uuslail, Daithi Rua (Iiri/Belgia)

Pilet €3/5

20.00 Prima Vista ja Mailaulu lõpuprogramm Vilde lokaalis ja tervisekohvikus

20.00 Tervisekohvikus (I korrus)

Inglise luuletajate Bob Beagrie ja Andy Willoughby luuleraamatu „Sampo. Teel kaugemale põhja“ eestikeelse tõlke esitus Kõlavad katkendid originaalist autorite esituses ning soome muusiku Masi Hukari muusikalise saattega; valiku eestikeelsest tõlkest esitab [Sissepääs tasuta!](#)

22.00 Vilde lokaalis (II korrus)

Maarja Pärtna ja Riho Kall Ansambel „Naised Köögis“ - CD esitus! Andres Roots ja Andres Mikk

Pilet €6/9

Prima Vista esinejatele ja korraldajatele nimekaardi ettenäitamisel tasuta

Prima Vista Põlvas

Reede, 8. mai

Lasteprogramm Põlva Keskraamatukogus

11.00 Lastega kohtub Juhani Püttsepp.
12.30–15.30 Orienteerumismäng lastele Põlva looduskaunites ja kultuuriloolistes paikades. Mäng saab alguse keskraamatukogu lasteosakonnast.

Laupäev, 9. mai

12.00–13.45 Prima Vista Põlva Keskraamatukogus

Tervitussõnad.
Lugejatega kohtub festivali patroon **Valdur Mikita**.
Leedu kirjanik **Alvydas Šlepikas** tutvustab oma raamatut „Minu nimi on Marytė“. Kirjanikuga vestleb **Tiina Kattel**.

Alvydas Šlepikas on tuntud Leedu avaliku elu tegelane – kirjanik, režissöör, näitleja, stsenaarist ja kultuuriajakirjanik. Tema romaan „Minu nimi on Marytė“ valiti lugejate poolt Leedu aasta raamatuks, sellele omistati ka Kirjanike Liidu preemia.

* Keskraamatukogu lugemissaalis saab vaadata põlvalase Jüri Variku loodusfotonäitust „Kauneid paiku Põlvamaalt“.

* Kell 10.00–15.00 raamatute müük keskraamatukogu fuajees kirjastustelt Atlex ja Petrone Print.

14.30 Häppening Jakob Hurda pargi tiigil

15.00–17.00 Prima Vista Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuse Undergroundis **Aapo Ilves, Jan Rahman ja Marju Varblane**

Võrokeelsed laulud kitarride ja viiuliga

Maarja Pärtna ja Riho Kall

Maarja Pärtna ja Riho Kall duo on sümbioos Riho folgi ja ambiendi žanritele lähenevast kitarrimuusikast ning Maarja luuletekstidest, mis on sel korral pärit tema kolmandast luulekogust „Saamises“. Eelkuulamist aadressilt soundcloud.com/thoughtsforcoconuts

Oma luulet loeb **Anne Prangel**

Anne Prangel on kunstnik ja luuletaja, kellelt on ilmunud kolm luulekogu: „Veel“, „Sinis“ ja „Ihusilmaga“.

Prima Vista partnerlinna päeva toetavad Põlva Vallavalitsus ja Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertgrupp.

Prima Vista ajal avatud näitused

Näitused Tartu linnaraamatukogus

Alates 24. aprillist

II korruse näituseruumis
Raamatunäitus „Loodus kirjanduses“

IV korruse fuajees
Raamatunäitus baltisaksa kirjandusest

II ja III korruse fuajees
Angela Reidla loodusmaalide näitus
Muusikaosakonna galerii
Maris Tuulingu loodusmaalide näitus

Näitused Tartu Ülikooli raamatukogus

Otto Dix „Kriitline graafika“, „Sõda“. TÜ Raamatukogu näitusesaalis

Näituse avamine toimub **8. mail kell 16**. Väljapanek on avatud **8.05.2015–10.06.2015**.

Otto Dixi näitus pole Tartus esmakordselt. Möödunud sajandi 1990. aastate lõpul oli see väljas Tartu Kunstimajas, aga praegune poliitiline kontekst annab Dixi töödele uue sügavuse ja paneb meid tõsiselt järele mõtlema. See on karm, ilustamata tõe sõjast. Tartu Saksa Kultuuri Instituudil aitasid selle maailmatasemel näituse Tartusse tuua Saksa Välissuhete Instituut ifa ja Goethe Instituut. Näituse avab Saksa Suursaadik Eestis Christian Matthias Schlaga.

Näitus „Eesti ilus raamat 2014“ TÜ Raamatukogu II korruse stendidel

Koostaja TÜ raamatukoguhoidja Mare Pikk

Näitus Tartu Kunstimuseumis

10.04–31.05.2015

Näitus „Unistuste linn. Tartu tekstikunst 2002–2015“

7. mail. kl 17.00 tutvustab kuraator Kaisa Eiche näitust, kl 18.00 järgneb „Museumi akadeemia“ vestlusring, kus külalisesineja jagab mõtteid seoses tekstipõhise kunstiga.

Elektriteatri filmiprogramm

Esmaspäev, 4. mai

19.00 **Surmalähedane kogemus** (sisse juhatab Triinu Tamm)

21.00 **Loits pimeduse peletamiseks** (sisse juhatab Tristan Priimägi)

Teisipäev, 5. mai

16.00 Prima Vista **filmikonkursi lõpuüritus**

19.00 **Emajõe veemaailm** (sisse juhatab Riho Västrik)

21.00 **Papusza** (sisse juhatab Hendrik Lindepuu)

Prima Vista eriprogramm Anna Haava 7a majas

Kolmapäev, 6. mai

18.00 Taaskasutusnäituse avamine

Neljapäev, 7. mai

18.00 Raamatulaat ja lõkkeõhtu

Reede, 8. mai

18.00 Kontsert:

18.30 cynicow

19.00 aprikozovõe pel'menõi

20.00 öökülm

21.00 def räädu

22.00 chungin

LASTEPROGRAMM

Pargiraamatukogus

Neljapäev, 7. mai

Pargiraamatukogu platsil

10.45 Pargiraamatukogu avab laste tervituskontsert. Esinevad Sassi lasteaia mudilased.

Pargiraamatukogu kunstitelgis

11.00–12.30 Kunstituba kirjanikuga. Külas on Contra

12.30–14.00 Kunstituba kirjanikuga. Külas on Contra

Reede, 8. mai

Pargiraamatukogu platsil

10.30 Linnaraamatukogu nukuteatri etendus „Muumimamma suur saladus“

Pargiraamatukogu kunstitelgis

11.00–12.30 Kunstituba kirjanikuga. Külas on Indrek Koff.

12.30–14.00 Kunstituba kirjanikuga. Külas on Indrek Koff

Teave: tel 736 1390 Ädu Neemre

Linnaraamatukogus

7. mail kell 13.00

Linnaraamatukogu ees:

orienteerumismäng “Peidus raamatukogu” (3.–4. klassid)

Kaheliikmelised võistkonnad kogunevad raamatukogu ees ja lahendavad seal loodusteemalise ristsõna. Seejärel tuleb võistlejatel ülesannetele vastuseid otsides läbi käia kõik raamatukogu osakonnad ja korrused.

8. mail kell 13.00

Linnaraamatukogu ees:

orienteerumismäng “Peidus raamatukogu” (5.–6. klassid)

Kaheliikmelised võistkonnad kogunevad raamatukogu ees ja lahendavad seal loodusteemalise ristsõna. Seejärel tuleb võistlejatel ülesannetele vastuseid otsides läbi käia kõik raamatukogu osakonnad ja korrused.

Konkursid, võistlused, projektid

Kirjanduspreemia „Esimene samm”

Tartu Kultuurkapitali juurde loodud Prima Vista fondi kirjanduspreemia „Esimene samm” on asutatud 12. märtsil 2007. aastal MTÜ Kirjandusfestival Prima Vista poolt. Preemia saavad kandideerida autorid oma ilukirjanduslike debüüttekstidega, mis on eelmisea kalendriaasta jooksul perioodikas avaldatud. 2015. aasta konkurss kestis märtsi lõpuni, žüriisse kuuluvad TÜ eesti kirjanduse doktorant ja luuletaja Krista Ojasaar, kirjanik Hannes Varblane, kirjanik ja literaat Berk Vaher, toimetaja ja tõlkija Triin Ploom ning „Esimene samm” 2014. aasta laureaat Erki Lind. Laureaat kuulutatakse välja raamatu ja roosi päeval, **23. aprillil**.

Lühifilmikonkurss „Metsik Eesti loodus”

Kirjandusfestival Prima Vista kuulutas tänava kevadel välja 8.–12. klassi õpilastele suunatud lühifilmikonkursi „Metsik Eesti loodus”, mis ärgitab osalejaid otsima kodumaa looduse metsikumata poolt. Lühifilmikonkursil anti koolinoortele ülesanne märgata ja vaadelda end ümbritsevat keskkonda ning otsida sealt midagi erilist ja tavapäratut. Konkursil osalevad hiljemalt 13. aprilliks esitatud kuni 10-minutilised filmid vabalt valitud žanris, osaleda sai nii ükski, paaris kui ka kolmeliikmelise võistkonnana. Võitjad kuulutatakse välja **5. mail Tartu Elektri teatris**, auhinnad on välja pannud ajakirjad Eesti Loodus ja Loodusesõber, Tartu Elektri teater ning Prima Vista.

4.–6. mai kl 12.00–13.30 Kirjanduslik infootsingumäng

„Otsi kohta, kust sa saad” gümnaasiumiõpilastele TÜ raamatukogus

Mängu eesmärgiks on tutvustada info leidmise võimalusi erinevatest andmekogudest või raamatukogust. Etteregistreerumine: kadi.kass@ut.ee

Ulakassi arvustuste võistlus

Tartu Tamme Gümnaasiumi arvustuste võistlusest on osa võtma kutsutud Eesti ja Soome koolinoored ning arvustatavaks teoseks võib lisaks eesti uuemale kirjandusele olla ka soome, ungari, saksa, inglise või prantsuse teos. Võistluse eesmärgiks on ergu-

tada ja süvendada õpilaste lugemishuvi ning innustada noori kirjalikule eneseväljendusele. Võitjate väljakuulutamine ja autasustamine toimub festivali viimasel päeval, **9. mail**.

Kirjanike rabaretk

Selleaastase kirjandusfestivali teema „Metsik sõna” kutsub rühma kirjanikke Eestimaale iseloomulikele perifeersele maastikule ehk rappa. Ühe ööpäeva jooksul matkatakse rabarajal, kuulatakse lugusid Alam-Pedja looduskaitsealal asuva Palupõhja loodus- ja kultuuriloost ning tehakse varahommikune linnulauluretk. Vastutasuks kirjutab iga osalev kirjanik isiklikele teadmistele ning Palupõhjas saadavale vahetule looduskogemusele toetudes ühe dokumentaalkirjandusliku kallakuga teksti – essee, luuletuse, laustu vms. Kõik tekstid avaldatakse Prima Vista kodulehel Rabaretk alajaotuses. Soovi korral võivad autorid loodava teksti ilmestamiseks kasutada digitaalset loodusheli või loodusfotot. Rabaretk saab teoks Prima Vista toimkonna, Tartu loodusmaja ning Palupõhja looduskooli koostöös.

Heategevuslik projekt „Raamat kirjutab inimese”

Sel aastal käivitub Prima Vista raames heategevuslik pilootprogramm „Raamat kirjutab inimese”, mille eesmärgiks on rõhutada lugemise rolli ühiskondliku arengu suunamisel ning muuta erinevate ühiskonnagruppide lugemisvara külluslikumaks. Seekord oleme sihtgrupiks valinud Tartu Vangla, püüdes seeläbi rõhutada kirjanduse rolli kinnipidamisasutuse rehabilitatsiooniprotsessis. Teostel on võim inimese mõttemaailma muuta ja täiustada. Seetõttu olemegi võtnud oma südameasjaks aidata täiendada Tartu Vangla raamatukogu uute teavikutega, paludes siinkohal annetuste näol abi Eesti kirjastustelt ning raamatupoodidelt.

Täpsem info: [Jane Eskla](mailto:Jane.Eskla)

Tel 56838083

jane.eskla@gmail.com

Prima Vista külalised Tallinnas

6. mail kell 18.00

Kirjanike Maja saalis

Kjell Westöt intervjuueerib „Teren-
dus 38“ tõlkija Tõnis Arnover.

7. mail kell 17.30

Eesti Rahvusraamatukogus (Tõnis-
mägi 2)

Kohtumine saksa kirjaniku **David Wagneriga**. Autoriga ajab juttu tõlkija **Piret Pääsuke**. Eesti keeles ilmunud Wagneri raamat „Elu“ on lihtsalt ja kõitvalt kirjutatud lugu elu ja surma piiril balansseerimisest, armastusest ja surmast, elutahtest ja tänapäeva meditsiini võimalustest. Vestlus on saksa keeles tõlkega eesti keelde.

Kohtumine toimub koostöös Tartu Saksa Kultuuri Instituudi, Goethe Instituudi, Eesti Rahvusraamatukogu-
ga ning festivaliga Saksa kevad.

9. mail kell 14.00

Tallinna Keskraamatukogu suures
saalis

„Kõigi laste sõber: **Eduard Uspenski**“. Kohtumine kirjanikuga. Vestlust juhib Igor Kotjuh. Vestlus on vene keeles.

Järelsüüdmused

3. juunil kell 17.30

Tartu Linnaraamatukogu saalis

Muusikaõhtu: laulab luuletaja Lev Rubinštein (Moskva). Lev Rubinštein on kirjanduskriitik, publitsist, esseist ja tuntud kodanikuaktivist.

Prima Vista 2015 WILD WORD

6th–9th May in Tartu
8th and 9th May in Põlva

Thursday, 23d April

The Book
and Rose Day

12.00 Handing over the Tartu Prize for Children's Literature (Childhood Prize) and the performance of *Kratijutud kamina paistel* (Spark-Tail Stories at the Fireplace) at the Tartu Toy Museum Theatre House (Lutsu Street 2)

The Book and Rose day at the University of Tartu Library

11.00–18.00 Book fair at the lobby of the University of Tartu Library

Books and roses from publishing houses Ilmamaa, Koolibri, Petrone Print, Varrak, and Tartu University Press.

Roses available for special price!

On the Book and Rose Day Tartu librarians follow their tradition of presenting books – every reader presenting a rose to a librarian on that day will get a present. On this day the librarians also have an opportunity to present valuable books from their personal collection, to experience thus the joy of giving an offer their readers the pleasure of reading.

The Book and Rose Day at Tartu Nature School

18.30 Announcement of the winner of the literary competition First Step

19.00 Presentation of the poetry CD of Hannes Varblane read by the author *Kõikide üksilduste ajal* (At the Time of Every Loneliness)

The Book and Rose Day at Tartu Kaubamaja shopping centre

Monday, 4th May

17.00 Joint press conference of Prima Vista and Mailaul (The May Song) and the info day of the City of Literature in the conference hall of the Tartu University Library.

This year Prima Vista and author's song festival Mailaul (May Song) take place simultaneously. On the first day of the festival week the organizers introduce their programmes and guests, give advice and answer questions. As Tartu is going to present an application to become a member of the network of the UNESCO Creative Cities, in the category of a City of Literature, it is proper to speak before the beginning of the festival of literature about what the network is, why does Tartu apply as a city of literature what does literary life look like in the member cities and what are the aims and plans for future in Tartu as a city of literature.

17.30 Literary evening of the Russian authors of Tartu On võlusnad igauhel omad (For Everyone the Magic Words are Their Own) at the hall of the Tartu House of Literature.

21.00–23.00 Emajõe Lodjasetls (Emajõe Barge Society) ürevents: Täiskuu laulu- ja luulelodi (The Full Moon Song and Poetry Barge)

Tickets: €12, schoolchildren/students €8, hot drinks within the price!

Tickets available at the Piletilevi.

Additional information: www.lodi.ee.

Tuesday, 5th May

16.00 The final event of the film contest Metsik Eesti loodus (The Wild Estonian Nature) at the Tartu Elektriteater (Cinema Electric Theatre)

17.00 Meeting with German writer David Wagner in the conference hall of the Tartu University Library.

18.00 Performance of Indian poet Hemant Divate in the hall of the Tartu Public Library.

Wednesday, 6th May

14.00 Opening of Prima Vista at the Tartu Nature School – greetings and surprises

16.00 An afternoon talk: Rock-n-roll: uinuv kaunitar või ürgne koletis? (Rock'n-roll: a Sleeping Beauty or a Primeval Beast?) in the hall of the Tartu Public Library.

Conversing Artemi Troitski, a music critic and journalist and Juku-Kalle Raid. Conversation in Russian with a synchronic translation into Estonian.

16.00 Lecture by Sarah Angliss Mees, kes ostis kaja/The Man Who Bought An Echo at the Tartu Elektriteater (Electric Theatre)

18.00 Presentation of the novel by Lithuanian writer Alvydas Šlepikas Minu nimi on Marytė (My

Name is Marytė) in the hall of the Tartu Public Library

The talk is in Lithuanian with a follow-up translation into Estonian.

18.30 A talk of Andrei Makarevich and Artemi Troitski Vabadus kunstis ja kunst olla vaba (Freedom in Art and the Art of Being Free) at the conference hall of the TU Library.

The talk is in Russian, with a synchronic translation into Estonian.

20.00 Reading of Utopias in the Club Arhiiv

Reading of the utopias of Thomas More (1516), Tommaso Campanella (1602), and Francis Bacon (1627).

20.00 Sarah Angliss, Stephen Hiscock and a choice of old horror and science fiction films at the Tartu Elektriteater (Electric Theatre)

Sarah Angliss and Stephen Hiscock use the terem, percussion instruments, and self-made robotic automatons to create a sound background for the gothic and science fiction short films from the British Film Institute.

Thursday, 7th May

10.00–20.00 Prima Vista book fair outside and inside the University of Tartu Library

10.00 lecture of Spanish writer Jenaro Talens La traducción como (re)escritura (Translation as Writing Anew) at the Paabel (Ülikooli Street 17), lecture hall 405

The lecture is in Spanish.

10.45–19.00 Park Library in the heart of the city (on the corner of Poe and Kūüni Street)

10.45 Park Library is opened with a children's welcome concert

11.00–14.00 Children's activities at the Park Library square

14.00 Meeting of Eduard Uspenski with children at the hall of the tartu Public Library.

Meeting of the author of crocodile Gena and Cheburashka with children take place in Russian.

15.00 Workshop at the Park Library: making instruments of natural materials

Instructor Mikk Sarv, folklorist, folk singer, and naturalist.

16.30 Public lecture of Andrei Makarevich Mis on ilu (What is Beauty?) in the Faculty of Philosophy lecture theatre of the University of Tartu at Jakobi Street 2

The lecture is in Russian with synchronic translation into Estonian.

17.00 Meeting with the Finnish/Swedish writer

Kjell Westö at the conference hall of the TU Library

Conversation in Finnish, with synchronic translation into Estonian.

18.00 Meeting with Hungarian writer Centaur and presentation of collection Maaailma nukraim orkester. Valimik ungari novelle (The Saddest Orchestra in the World. A Selection of Hungarian Short Stories) at the Tampere House.

Conversation in Hungarian, follow-up translation into Estonian.

18.00–20.00 Wild night Metsik pilt (A Wild Picture) at the Tartu Nature School.

Conversation about the birth of the photos of the exhibition Vereta jaht 2014 (Bloodless Hunt 2014) the so-called wild impressions of meetings with nature and 'wild songs' about nature.

18.00–20.00 Eduard Uspenski's multafilms at the Tartu Nature School

18.00 Poetry reading: Estonian nature poetry of today at the Park Library

Read by young actors from theatre Vanemuine Marion Heinat, Linda Kolde, and Reimo Sagor.

18.00 May Song presents: concert at the St John's Church – Drukmo Gyal (Tibet), Taisto Uusilail, Mckinley Black (USA/Germany), Jaan Tätte

Ticket: €6/9

19.00 Prima Vista young poets at the Club Arhiiv

Eda Ahi, Kristel Algvere, Hanneleee Kaldmaa, Mare Sabolotny, Sivia Urgas, Martin Vabat and Sten Öitspuu.

19.00 Literary evening Vera Schmidt – 100 in the hall of the Tartu Public Library

The evening is in Russian.

19.00 Tartu Uus Teater (New Theatre) presents: performance Mõtteaines (Matter of Thought) in the rehearsal hall of the New Theatre and town centre.

Authors, directors and performers Labüintteteater G9.

19.00 Tartu New Theatre presents: performance Mikiveri tagi (Mikiver's Jacket) in the hall of New Theatre

Performing Peeter Sauter and Ülo Vihma, director Ivar Põllu.

20.00 Finale of the poetry slam competition Tar-Slämm at the club Arhiiv, guest performances by English poets Bob Beagrie & Andy Willoughby

20.00 May Song presents: concert at the Wilde bar – Mikhail Tselkovik (Byelorussia)

Ticket €3/5

22.00 Concert at the Club Arhiiv: Pink Elephants

(LV) : Wrupk Urei (EST)

Ticket €3 (free for the Prima Vista performers and organizers upon presenting a card)

22.00 May Song presents: concert at the Genialists' Club – Miina Rikka, Daithi Rua (Ireland/Belgium), Vinland, Innersound

Ticket €5/7

Friday, 8th May

9.00–18.00 Prima Vista book fair outside and inside the University of Tartu Library

10.00–19.00 Park Library in the heart of the city (on the corner of Poe and Küüni street)

10.30–14.00 Children's activities at the Park Library square

12.00 Record Fair in the yard of the Tartu Literature House (in case of rain at the Club Arhiiv)

15.00 Meeting with Spanish author Jenaro Talens at the Tartu House of Literature

Conversation in Spanish, with a follow-up translation into Estonian.

16.00 00 A concert of Tartu II Music School accordionists' ensemble Unisoona at the Park Library

16.00 Eduard Uspenski's seminar at the University of Tartu Professor Tšainikovi metsikud mõtted elust ja looduses (Wild Thoughts of professor Chainikov about Life and Nature) (lecture theatre of the university building at Jakobi 2)

The seminar is in Russian, with synchronic translation into Estonian.

17.00 meeting with Swedish writer Thomas Banerherd in the hall of the Tartu Nature School

Conversation in Swedish, follow-up translation into Estonian.

19.00–21.00 Concert Kirjanikud muusikas: Lõuna-Eesti eri (Writers in Music: Special of South Estonia) in the Park Library

Performers: Jan Rahman, Aapo Ilves, Kristel Mägedi, Merca & Jääknähud, the Seto Men's Song Choir Liinatsuraq and Marju Varblane. The concert is directed by Contra. The songs presented at the 11th writers' concert of Prima Vista the songs are mostly in the Võro and Seto languages.

19.00 Concert of Konstantin Žigulin & Ko Laua, mu hing (Sing, My Soul) in the TU Library conference hall

Entrance free.

19.00 May Song presents: concert at the St John's Church – Priit Strandberg and mixed choir HUIK

Ticket €5/7

19.00 Tartu New theatre presents: performance Mõtteaines (Matter of Thought) in the rehearsal hall of the theatre and the town centre.

Authors, directors and performers Labürintteater G9.

19.00 Tartu New theatre presents: Performance Mikiveri tagi (Mikiver's Jacket) in the hall of the New Theatre

Performing Peeter Sauter and Ülo Vihma, director Ivar Põllu.

20.00 Literary night Suur küüslauk (Big Garlic) at the Club Arhiiv – poetry in German, Greek, French, Hindi, and Portuguese

The journal of translation poetry Ninniku presents books: Hans Magnus Enzensberger, Titanicu põhjaminek (Sinking of the Titanic) and Konstantinos Kavafis, Kogutud luuletused (Collected Poems).

Coming soon Comte de Lautréamont's Songs of Maldoror. In addition gates of poetry translation of one poem: Carlos Drummond de Andrade, No meio do caminho from Portuguese (nr 11) Gulzar, Padosi from Hindi (nr 12), Franzobel, Österreich ist schön from German (nr 13)

Presented by Maarja Kangro, Kristjan Haljak, Carolina Pihelgas, Hasso Krull, Asko Künnap, Aare Pilv, Maarja Pärtna, and others.

The night is organized by the Estonian office of the European Commission.

20.00 Mailaul esitleb: kontsert Vilde lokaalis – Pööriöö

Ticket €3/5

21.30 The patron's night/public recording of the night university in the hall of the Tartu Literature House

Mis inimesel arus on? (What is there in the Mind of Man) The festival patron Valdur Mikita talks with the Professor of brain sciences Jaanus Harro.

22.00 Open air cinema in the Park Library: film bus with the films of Katrin and Andres Maimik Kirsitubakas (Cherry Tobacco, Kuukulgur Film, 2014)

A relationship drama of young people and their first love. The centre of the film is a trip to the bog with scenes from the beautiful Estonian nature. Starring Maris Nõlvak and Gert Raudsepp. Duration 1h 36 min. Subtitles in English.

22.00 May Song presents: concert at the Genialists' Club – Mikhail Tselkovik (Byelorussia), Mckinley Black (USA/Germany), Aapo Ilves, Jaan Sööt

Ticket €5/7

23.00 A dream of the night university: Jaak Johanson's Mäluketas (Memory Disk) at the hall of the Tartu Literature House.

23.00 Garage music party at the Club Arhiiv

Saturday, 9th May

11.00 Book auction at Tartu Literature House

14.00 Presentation of a book by Polish author Witold Szablowski Mõrtsukas aprikooside linnast. Reportaažid Türgist (Murderer from the City of Apricots. Reportages from Turkey) in the hall of the Tartu Public Library

Conversation in Polish, follow-up translation into Estonian.

18.00 May Song presents: presentation of Mari Kalkun's CD at the St John's Church

Ticket €6/9

19.00 Literary Quizz in the Archive – Prima Vista special

19.00 ;paranoia publishing presentation

AGF (Berliin-Hailuoto)

Richardas Norvila aka Benzo (Vilnius-Moskva)

Books, presentations, concerts of sound art Publishing house ;paranoia publishes AGF's (Antye Greye-Ripatti) and Benze (Richardas Norvila) books in several languages presenting them in an experimental sound-art event on the pond island of the Tartu Botany Garden.

19.00 Tartu new theatre presents: performance Mõtteaines (Matter of Thought) in the rehearsal hall of the theatre and the town centre.

Authors, directors and performers Labürintteater G9.

20.00 May Song presents: concert at the Tartu Jazz Club -Taisto Uuslail, Daithi Rua (Ireland/ Belgium)

Ticket €3/5

20.00 Final programme of Prima Vista and may Song at the Vilde bar and Vilde Health Café

20.00 Health Café (ground floor)

Presentation of the translation into Estonian of the book by English poets Bob Beagrie and Andy Willoughby Sampo. Teel kaugemale põhja" (Sampo. Heading Further North).

The authors present excerpts from the poetry cycle to the accompaniment of Finnish musician Masi Hukari; a choice from the translation into Estonian read by Kalev Kudu.

Entrance free!

22.00 In the Vilde bar (1st floor)

Maarja Pärtna and Riho Kall

Ensemble Naised Kõõgis (Women in the Kitchen) – presentation of the CD!

Andres Roots and Andres Mikk

Ticket €6/9

Free for the PrimaVista performers and organizers upon presenting a card.

Prima Vista in Põlva

Friday, 8th May

Children's programme at the Põlva Central Library

11.00 Juhani Püttsepp meets children
12.30–15.30 Orienteering game for children in the natural and cultural sights of Põlva. The game starts from the children's section of the library.

Saturday, 9th May

12.00–13.45 Prima Vista at the Central Library of Põlva

Greetings.
The festival patron Valdur Mikita meets the readers.
Lithuanian author Alvydas Šlepikas presents his book **Minu nimi on Marytė** (My Name is Marytė).
* An exhibition of the nature photos of Jüri Varik from Põlva in the reading hall of the Central Library Kauneid paiku Põlvamaalt (Beautiful Places from Around Põlva).
* Kell 10.00–15.00 sale of books in the lobby of the Central Library from publishing houses Atlex and Petrone Print.

14.30 Happening on the pond of the Jakob Hurt Park

15.00–17.00 Prima Vista in the Underground of the Põlva Cultural and Hobby Centre

Aapo Ilves, Jan Rahman and Marju Varblane. Songs in the Võro language accompanied by guitar and violin.
Maarja Pärtna and Riho Kall.
Preliminary listening from soundcloud.com/thoughtsforcoconuts
Anne Prangel reads her poetry.

Тартуский международный литературный фестиваль

Прима Виста 2015

ВОЛЬНОЕ СЛОВО

6–8 мая в Тарту
9 мая в Пылва

Гости фестиваля:

Андрей Макаревич (Россия)
Эдуард Успенский (Россия)
Артемиий Троицкий (Россия)
Станислав Востоков (Россия)
Константин Жигулин (Россия)
Лев Рубинштейн (Россия)
Альвидас Шлепикас (Литва)

Сара Англисс (Англия)
Давид Вагнер (Германия)
Тумас Баннерхед (Швеция)
Чель Вестё (Финляндия)
Сентаури (Венгрия)
Хенаро Таленс (Испания)
Витольд Шабловский (Польша)

Патрон фестиваля:

Валдур Микита

Программа фестиваля

Четверг, 23 апреля
ДЕНЬ КНИГИ И РОЗЫ

День книги и розы в библиотеке Тартуского университета
11.00–18.00 Книжно-цветочная ярмарка в фойе библиотеки
Издательства Ilmamaa, Koolibri, Petrone Print, Varrak, Tartu Ülikooli Kirjastus. Дешевая распродажа роз. Каждому читателю, который в это день подарит библиотечарю розу, ответный подарок – книга.

День книги и розы в Тартуском Доме природы (ул. Лилле 10)

18.30 Награждение лауреатов литературного конкурса „Первый шаг“

День книги и розы в Тартуском универмаге Атриум на 3 этаже у книжного магазина Apollo. Всем, кто купит книгу, в подарок роза. Всем, кто подарит розу продавцу, в подарок книга.
Понедельник, 4 мая

17.30 „У каждого свои волшебные слова“. Творческий вечер тартуских авторов. Модератор Марина Раудар. В зале Тартуского Дома литературы (ул. Ванемуйзе, 19)

Вторник, 5 мая

17.00 Встреча с писателем Давидом Вагнером (Германия). С автором беседует Пирет Пяэскуе. Научная библиотека ТУ, конференц-зал (ул. Струве, 1)
На немецком языке, синхронный перевод на эстонский

21.00–23.00 Музыкально-поэтическая ладья в полнолуние. Общество эстонской ладьи приглашает на 2-часовую водную прогулку по реке Эмайыги. Поздним вечером полюбуемся на полнолуние и послушаем стихи и песни молодых авторов вместе с пением соловьев. Начало и конец прогулки в центре города. Билеты в Piletilevi 12/8 евро. Горячие напитки входят в стоимость. www.lodi.ee.

Среда, 6 мая
ОТКРЫТИЕ ФЕСТИВАЛЯ

14.00 Открытие фестиваля ПРИМА ВИСТА 2015 в Тартуском Доме природы (ул. Лилле, 10). Приветствия и сюрпризы

16.00–20.00 Вечер диалогов в конференц-зале Научной библиотеки Тартуского университета:
- 16.00 Музыкальный критик и журналист Артемий Троицкий. Рок-н-ролл: спящая красавица или доисторическое чудовище. С гостем фестиваля беседует Юку-Калле Райд.
- 18.30 Андрей Макаревич и Артемий Троицкий. Свобода в искусстве и искусство быть свободным.

Четверг, 7 мая

10.00–20.00 Книжная ярмарка в фойе и перед библиотекой Тартуского университета

10.45–19.00 Парковая библиотека в центральном городском парке (между детской площадкой и ул. Поэ)
В Парковой библиотеке можно брать книги, читать периодику, пользоваться интернетом, играть в настольные игры. С 10.45 – детская программа: художественные мастерские,

литературное ориентирование, кукольный театр, детский концерт. Вечером – концерты и кино под открытым небом.

14.00 Детский капустник в зале Тартуской городской библиотеки. В гостях у маленьких читателей „папа“ Чебурашки и Крокодила Гены писатель Эдуард Успенский
Отрывки из книг Э.Успенского читают ученики Тартуской Пушкинской школы

15.00 Когда и как пишутся мемуары. Надежда Катаева-Валк, лауреат литературной премии фонда „Капитал культуры“ – встреча с автором и автограф-сессия в кафе „Gaudeamus“ Научной библиотеки ТУ
Автобиографическая повесть Н.Катаевой-Валк „Там, где я родилась“ рассказывает о хуторской жизни в 50–60-х годах прошлого века в Печорах. Автор описывает повседневную жизнь и быт людей, их бычаи, добрые соседские отношения с сетусцами и взаимопроникновение культур.

16.00 Елена Скульская. Презентация романа „Marmorluik“.
С автором беседует Пезтер Волконский. Зал Тартуского Дома литературы. На эст. языке

16.30 Андрей Макаревич. Что есть красота. Открытая лекция в Тартуском университете. Philosophicum, Якоби 2, круговая аудитория
Взгляд на „изменчивый мир“ глазами разностронного человека – поэта, музыканта, дайвера, кулинара, общественного деятеля, обладателя твердой позиции, но также и тонкой души и чувства прекрасного. А.Макаревич рассматривает понятие красоты через призму различных видов искусства. Живопись, архитектура, музыка – во всем правит бал гармония и пропорция. Существуют ли критерии оценки прекрасного, можно ли его найти во всем – и нужно ли? Философия красоты, дизайн внешнего и внутреннего, эстетические задачи на каждый день и другие темы для размышлений.

19.00 „...Чтобы стал правдивым стих“. Вечер памяти поэта Веры Шмидт (1915–2000). Презентация второго издания сборника „В пути“. Зал Тартуской городской библиотеки

20.00 Tarslämm. Финал поэтического слэма в „Архиве“

20.00 Фестиваль авторской песни MAILAUL на „Прима Висте“: Михаил Целковик (Беларусь). „Vilde“ €3/5

22.00 Концерт в „Архиве“: Pink Elephants (Латвия) : Wrupk Urei (Эстония). Билеты €3

22.00 Фестиваль авторской песни MAILAUL на „Прима Висте“: Мийна Рикка и Дайти Руа (Ирландия/Бельгия), Vinland, Innersound. В Клубе

гениалистов. Билеты €5/7

Пятница, 8 мая

10.00–20.00 Книжная ярмарка в фойе и перед библиотекой Тартуского университета

10.45–19.00 Парковая библиотека в центральном городском парке

11.00 Станислав Востоков „Как правильно пугать детей“. Встреча детского писателя со школьниками в актовом зале Аннелиннской гимназии
На первый взгляд кажется, что взрослые – большие, умные и ничего не боятся. А чтобы дети стали такими же, взрослые пытаются их хорошенько напугать. Посмеемся вместе с писателем над известными страшилками и пугалками, ведь если тебе смешно, то уже совсем не страшно.

12.00 Ярмарка пластинок во дворе Дома литературы (в случае дождя в „Архиве“)

16.00 Концерт ансамбля аккордеонистов „Унисон“ Тартуской 2-й музыкальной школы. Руководитель Ольга Костюкович. Парковая библиотека

16.00 Открытие выставки немецкого художника Отто Дикса „Критическая графика“ и „Война“ в выставочном зела Научной библиотеки ТУ

16.00 Эдуард Успенский. Вольные мысли профессора Чайникова о жизни и природе. Семинар ведет доцент философского факультета ТУ Роман Лейбов. Philosophicum, Якоби 2, круговая аудитория
На семинаре „профессор“ ответит на разные интересные вопросы, в частности о том, откуда берутся песни, и о том, как одновременно врать и говорить правду.

18.00 Зоя Кузнецова. „Только бы песни жили“. Научная библиотека ТУ, ауд. 243.
Беседа филолога, пушкиниста-аматера, краеведа Зои Кузнецовой посвящена народному музыкальному творчеству и его собирателям. Вас ждет увлекательный рассказ об издании Эльзой Малер, профессором Базельского университета, народных песен, собранных в Печорском крае в 1937-1939 годах.

19.00 Константин Жигулин & Ко (Санкт-Петербург). Концерт „Пой, душа моя“. Конференц-зал Научной библиотеки Тартуского университета
Если существует секрет написания красивых песен, можно определенно сказать, что питерскому композитору-мультиинструменталисту К.Жигулину он известен. Его песни проникновенны и просты, мелодии кристально чисты и неосязаемы, словно бы не от мира сего. Здесь и красота, разлитая в мире вокруг нас, и напря-

женное всматривание в глубины своей души... На концерте вы услышите лучшие композиции из трех альбомов группы.
Вход свободный

21.30 Вечер патрона фестиваля и Ночной университет: „Что у человека на уме?“ Литератор и семиотик Валдур Микита беседует с профессором ТУ Янусом Харро. Зал Тартуского Дома литературы
Природа человека с точки зрения исследователя мозга, хорошие и плохие стороны сегодняшнего мира, нормальность и ненормальность, возможности мозга и другие увлекательные темы

22.00 Кино под открытым небом на площадке Парковой библиотеки. „Kirsitubakas/Вишневы табак“ (Kuukulgar Film, 2014).
Фильм Катрин и Андреса Маймик – молодежная драма о первой любви. Английские субтитры

22.00 Фестиваль авторской песни MAILAUL на „Прима Висте“: Михаил Целковик (Беларусь), Мак-Кинли Блэк (США, Германия), Аапо Ильвес, Яан Сеэт. Концерт в Клубе гениалистов. Билеты €5/7

23.00 Сновидения в Ночном университете: ди-джей Яак Йохансон в зале Тартуского Дома литературы DJ Johanson вызывает дух времени с помощью своих накопленных на чердаке старых музыкальных записей.

23.00 Праздник гаражной музыки в „Архиве“

Суббота, 9 мая

14.00 „Друг всех детей: Эдуард Успенский“. Встреча с писателем в Таллинне. Ведущий Игорь Котюх. Большой зал Таллинской центральной библиотеки

19.00 Литературная викторина в „Архиве“

20.00 Фестиваль авторской песни MAILAUL на „Прима Висте“: концерт в Тартуском джаз-клубе. Тайсто Ууслайл, Даити Руа. Билеты €3/5

20.00 Заключительная программа фестивалей PRIMA VISTA и MAILAUL в локале и кафе здоровья „Vilde“

Постфестивальное

Среда, 3 июня
17.30 Музыкальный вечер: поэт-поэт Лев Рубинштейн (Москва). Модератор доцент Тартуского университета Роман Лейбов. Зал Тартуской городской библиотеки
Лев Рубинштейн – известный литературный критик, поэт, публицист, эссеист, гражданский активист, лауреат литературной премии «НОС-2012»

Prima Vista 2015

raamatulaat

Tartu Ülikooli raamatukogu ees ja sees

Uusi raamatuid saab soetada endale TÜ raamatukogu ees olevas telgis ja vanu raamatuid raamatukogu fuajees.

7. mail on raamatulaat avatud 10.00– 20.00 ja 8. mail 9.00–18.00.

Allecto (7. mail)

Atlex

Canopus

Eesti Keele Sihtasutus

Eesti Kirjandusmuuseum

Eesti Rahva Muuseum

Eesti Rahvusraamatukogu

Eesti Spordimuuseum

Fantaasia

Grenader

Hea Lugu

Hendrik Lindepuu

Hermes

Hotpress

Ilmamaa

Johannes Esto Ühing

Koolibri

Kripta

Petrone Print

;paranoia publishing group ltd

SE&JS

Studium

Zeus

Tallinna Ülikooli Kirjastus

Tartu Kunstimuuseum

Tartu Ülikooli Kirjastus

TEA

Toledo

Valgus

Varrak

Avatud on templilaud ja lastenurk Nimmik-Nummik!

Kasutatud/vanade raamatute laad on TÜ raamatukogu fuajees 07.–08.05.2015. Raamatuid müüvad TÜ raamatukogu, Tartu Oskar Lutsu nim Linnaraamatukogu, FIE Aulis Fischeri Antikvariaat.

Imekaunist käsitööd müüvad ehtekunstnikud Ülle Mesikäpp ja Silvia Reinpuu, Kai Kütt (maalitud siidi) ning Porcellisa.

Atlex

Aastaraamis Tartu A Year in Tartu

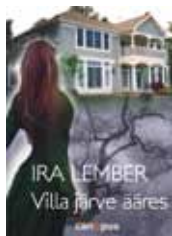
Pildiraamat "Aastaraamis Tartu" koosneb fotograaf Juhan Voolaidi poolt aastatel 2010 - 2014 tehtud ülesvõtetest. Album ei keskendu linna põhiliste elementide kohustuslikule äranäitamisele, vaid materjalile lähenetakse elusolendite põhiselt, olgu selleks siis inimesed, loomad või linnud. Kalendriaasta pikkune fotorännak juhatab vaataja läbi mitmekesise Tartu.

Hokimängija Tartu linnamüüri

Juhan Voolaiu humoorikas raamat "Hokimängija Tartu linnamüüri" räägib loo keskealise mehe mõistusevastasest õisest rännakust endisaegset Tartut ümbritsenud linnamüüri trassil. Eesmärgiks on ring läbida ilma igasuguse hinnaalanduseta, tungides võõrastesse aedadesse, ületades majad ning isegi Botaanikaia palmihoone. Esikohal on peategelase heitlus sisemiste demonitega, millest linnamüüri kändimine peab ta vabastama, tegema temast jälle täieõigusliku ilmakodaniku, kes ta ükskord ammu, enne karme sündmusi minevikus oli olnud.

Canopus

Ira Lember Villa järve ääres

Autor on ka käesolevas romaanis läinud ajas tagasi selle põlvkonna juurde, kelle noorus ja kujunemisaastad sattusid saatuse tahtel Eesti Vabariigi hävingu ning okupeerimise ajale.

Romaan algab sõjaeelses Eesti Vabariigis, kui peategelane Maret Kolk kutsutakse koos emaga elama sugulaste juurde idüllilisse villasse järve ääres. Elu on ilus ja tulevik paistab avanevat ahvatlevana tema ees. Varsti aga muutub kõik...

W. Somerset Maugham Ühe kirjaniku päevaraamat

Tõlkinud Mare Lepik

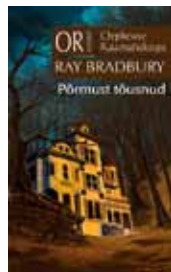
Rohkem kui poole sajandi, täpsemalt 52 aasta jooksul (1892–1944) pidas Inglise kirjanduskorüfee W. Somerset Maugham päevikut, kirjutades sinna märkmeid reisidelt, juhuslikult kuulnud lugusid, huvitavaid karaktereid, mõtteid, tähelepanekuid jpm. Paljudest said kuulsad Maughami novellid ja romaanid, enamus aga jäigi siia, nende kaante vahele.

Fantaasia

Täheae 14: Teise päikese lapsed

Selles leidub Orson Scott Card'i lühiromaan «Kingituste sõda», mille tegevus toimub «Enderi mänguga» samal ajal Lahingu-koolis, ja kümme jutuvõistluse paremiku kuuluvat teksti, sh kosmoseseiklusi, militaarset fantaasiat ja keskaegset õudust. Raul Sulbi tutvustab kadunud maailmu ulmekirjanduses.

Ray Bradbury Põrmust tõusnud

sari: Orpheuse Raamatukogu
Bradbury kuulsaimad lühilood, täis lapsepõlvnostalgia, lüürikat ja õudust. Üleloomulike võimetega Elliottide perekonda kuuluvad kõiksugu veidrad olevused: nahkhiiretiibadega onu Einar, oma voodisse aheldatud Cecy, kes suudab teiste inimeste kehasid üle võtta, surelik poiss Timothy, kes sooviks samuti surematu olla...

Tuumahiid 2: Toorium

Kogumik koondab üheksat veebiajakirjas Reaktor (2012 kuni 2014) avaldatud juttu, autoriteks Indrek Hargla, Maniakide Tänav, Triinu Meres, Heinrich Weinberg, Krafinna, Martin Kirotar jt. Juttudes saab jälgida inimkonna konfliktlikult elava planeediga, elada kaasa tuleviku programmeerimistele, kohtuda pensionärist stalkeriga ja veel palju muud.

Grenader

Jüri Kotšinev

Võõrsil

Mälestuste „Võõrsil“ autor Jüri Kotšinev sündis 1960. aastal tema väljendi kohaselt „nõukogude porilombis“ ning kirjeldab raamatus oma põlvkonna elu ja selle mõtestamist okupatsiooniajal, Eesti Vabariigi taastamise perioodil ja sellele järgnenud kümnenditel. Raamat kätkeb endas autori poolt kogetud üleminekul totalitarismilt vabasse ühiskonda ning annab lugejale ettekujutuse, kuidas nägid elu inimesed, kelle noorus mõõdus eelmise sajandi seitsmekümnendatel ja kaheksakümnendatel aastatel okupeeritud Eestis.

Mati lila

Aviaator. Merelennuväe ohvitseri mälestused.

Autor püüab põgusa tagasivaatena lugeja ette tuua oma eluloo kirevama perioodi, saatuse keerdkäigud võõras ajas, võõral maal ja võõras väes, kirjeldab kronoloogilises järjekorras teenistusalasid tegevusi, saavutusi ja tagasilööke. M. lila ei keskendu ajastu ja sõjaväeteenistuse absurdile, negatiivsele poolele, alandamiste ja anekdootlike olukordade rõhutamisele, vaid püüab kirjeldada oma minevikku võimalikult realistlikult ja objektiivselt, nii nagu see oli.

Jaan Laas

Muistseid lahingupaiku otsimas

Raamat on sündinud mitmeaastase huvitegevuse tulemusena. See on lühike lugude ja hüpoteeside kogu, mis on kujunenud peaaesjalikult ajaloo- ja kirjandusallikate, ajaloosündmuste kronoloogiate ning mitmesuguse kartograafilise materjali analüüsi alusel.

Lugude koostamisel on püütud liikuda olukordades ja ajaloosündmustes peituva töö poole. Autor avaldab lootust, et raamat juhib tähelepanu 800 aastat tagasi toimunud Eesti muistse vabadusvõitluse lahingutele ja seni tuvastamata lahingupaikadele.

Hea Lugu

Rutt Hinrikus

Mina, õpetaja. Valik eesti õpetajate mälestusi elust ja koolist aastatel 1940–2010

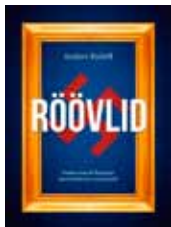
See on raamat koolielust õpetajate silme läbi. Meenutavad ja jutustavad 16 õpetajat. Nad õpetavad või on õpetanud Eesti eri paikades, Tallinna ja Tartu koolidest väikeste maakoolideni. Räägitakse koolirõõmst, ei väikita mureddest ega kooli probleemidest. Otsitakse vastuseid küsimustele, missugune on meie kool, mis on teda heitlikus ajas hoidnud.

Aadu Must

Perekonnaloo uurija käsiraamat

Oma perekonnaloo tundmine on võtmeks, mis aitab mõista kogu rahva ajalugu ja kultuuri. Meie esivanemate lood, põnevad ja õpetlikud, on paraku peidetud kümnete erinevate arhiivide sadadesse toimikutesse. Nende ülesleidmine on tõeline kunst. Aga just seda kunsti Tartu Ülikooli arhiivinduse professor Aadu Must meile käesolevas raamatus õpetabki.

Anders Rydell
Röövlid

Pärast Saksamaa allaandmist Teises maailmasõjas avastati Austria Alpidest kõigi aegade suurima kunstikogu. See leid paljastas ajaloo suurima kunstiröövi: 1933. ja 1945. aasta vahel varastasid natsid miljoneid kunstiteoseid. Anders Rydell uurib raamatus natside kultuurihuvi ja seda, kuidas sai kunst Kolmanda Reichi poliitika oluliseks osaks.

Hendrik Lindepuu Kirjastus

Stanislaw Ignacy Witkiewicz
“Hullumeelne ja nunn: 14 pöörast näidendit”

Stanislaw Ignacy Witkiewicz (1885–1939) näidendid on iroonilised ja grotesksed, need balansseerivad naljaka ja õudse piiril. Witkiewicz'i draamad on koos elumüsteeriumi tajumine, sotsiaalne ja poliitiline visioon ning lõpuks aukartuseta völlahuumor. Sündmusterohkus, äkilised süžeeakäänakud, ettearvamatud muutused faabulas – see kõik meenutab hallutsinatsioonide või unenägu, ent samuti hästihõõrdatavat mehhanismi – Witkiewicz valdas täiuslikult draamakirjutamise kunsti. Witkiewicz'i

näidendites armutakse meelelet ja vihatakse veel meeleletumalt. Piinatakse ennast ja teisi, peamiselt vaimselt, aga vahel ka füüsiliselt. Ja muidugi laibad, igas näidendis – kas koksab mõni end ise maha või teevad seda teised. Vahel läheb asi puhta hulluks, siis saab verist “marmelaadi”. Aga tihti peale tõusevad surnud üles ja nad tuleb teist korda tappa. Mõnikord ei aita seegi – kolm korda on kohtu seadus. Lastele, nõrganärvilistele ja ajateenijatele keelatud.

Leszek Kołakowski
“Revolutsioon kui ilus haigus: arutlusi totalitarismist, vasakpoolsusest, kommunismist, demokraatiast – aga mitte ainult”

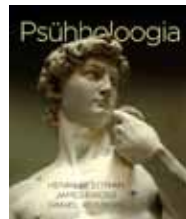
Avatud Eesti Raamat

Raamatutega “Miniloengud maksiprobleemidest” ja “Mida küsivad meilt suured filosoofid” Eestiski suure populaarsuse võitnud Poola filosoofi Leszek Kołakowski 26 esseed, kus kriitilise käsitluse all on nii totalitarism kui ka demokraatia. Aastatel 1956–2003 kirjutatud esseed näitavad ka marksistliku revisionisti ümberkujunemist konservatiivseks mõtlejaks.

Hermes

Henry Gleitman, James Gross, Daniel Reisberg
Psühholoogia

Teadusliku psühholoogia piiblikus nimetatud teos on nüüdseks kättesaadav ka eestikeelsena. Gleitmani jt „Psühholoogia“ teeb eriliseks ja ülimalt loetavaks

raamatuks mitu olulist tegurit: teaduslik lähenemine psüühika peamisetele teemadele; kaasaegsus: viimase kümnendi teadusandmete ja -teemadega täiendatud 8. väljaanne; elulähedane ja põnev esitlusviis; erinevate teemade ja teooriate terviklik ja süsteemne käsitlus; kasutatud kirjanduse tohutu maht ja täielik loetelu; olulisemate terminite seletav sõnastik.

Raamat on mõeldud kõigile, kes tunnevad huvi psühholoogia vastu ja tahavad sellest laiali valdkonnast saada ühtaegu nii terviklikku ülevaadet kui juhatust erinevate teemadega süvendatult edasi tegelemiseks.

Raamatu kogumaht on üle 1000 lk ja on rikkalikult illustreeritud fotode ja joonistega.

Hotpress

Erna Nageli päevik
Olen kui päike ja tuul

Üliõpilane Erna Nagel küüditati 14.06.1941 vanematega Siberisse Tomski oblasti Bandarka koliküllä, kus ta hukkus metsatöödel 1945.a. Imekombel säilis tema päevik, mida neiu pidas alates ärasõidust kodumaalt. See on eelegia, mis räägib autentset viisi läbi ühe inimese käekäigu tuhandete Külmale Maale küüditatud eestlaste kibedast saatusest.

Ants Kõverjalg
**Mälestuste kogumiku
"Valikud elus" II osa
"Punane labürint"**

Pedagoogikateaduste doktori, akadeemik Ants Kõverjala mälestuste kogumiku teine osa on värvikas, põnev ning halastamatult sissevaade nõukogudeaegsesse spordi- ja teadusmaailma ja mida saatis alaline hirm, et mis saab siis kui sõja ajal „valel“ pool võidelnu minevik nõukogude võimukandjatele avalikuks tuleb.

Ants Kõverjalg
**Mälestuste kogumiku
"Valikud elus" III osa
"Mõtteid lõpusirgel"**

Pedagoogikateaduste doktori, akadeemik Ants Kõverjala mälestuste kogumiku kolmandas osas tõmbab autor otsad kokku ka oma isiklikus elus juhtunule, rääkides valusa avameelsusega teda pärast raskeid kaotusi tabanud segaduse ja meelemasenduse aastatest. Ning sellestki, kuidas on suutnud elule leida siiski uue sisu. Raamatu lõpus võtab autor meenutada hea sõnaga vanu sõpru, kellest paljud ka avalikkusele hästi tuntud inimesed.

Valter Kurvits
Raskendavatel asjaoludel

Raamatus on lihtsa Valgamaa külamehe Valter Kurvitsa lugu sellest, kuidas ta 1992. aastal tahtliku tapmise süüdistusega 10 aastaks vangki mõisteti. Autor väidab, et kohtuotsus oli ebaõiglane ja talle süüks pandud kuritegu pole ta korda saatnud ...

Ilmamaa

Enn Põldroos
Ma kujutlen

Sari "Eesti mõttelugu"

Enn Põldroos valdab ühtviisi hästi nii pilti kui sõna, armastab mõlemas tugevaid värve, kontraste ja paradokse.

Raamat sisaldab valikut autori läbi aastakümnete kestnud publitsistlikust tegevusest ning põhiliselt sel aastatuhandel kirja pandud memuaristlikke mõtisklusi. Maailm ja kunstielu peegeldub vastu autori isikliku elukogemuse pihtimuslikult ausalt tunnistuselt.

Tiit Kärner
Arutlusi asja pärast

Käesoleva raamatu kante vahele on Tiit Kärner, aktiivne ühiskonnaelu jälgija ja kommentee-

rija, kogunud oma olulisemad arvamused ja kommentaarid aastatest 1985–2014. Autori huvi on pälvinud haridus, päevapoliitika, valimised, demograafia, rahvusküsimus ja paljud teised Eesti igapäevaelus ettetulevad teemad.

Indrek Hirv
Kassitoome

Uus kogumik sisaldab Indrek Hirve luulet aastatest 2012–2015. Raamatu paremaks mõistmiseks õhutab autor ette võtma õhtust jalutuskäiku marsruudil Ingliseid-Kassitoome-Tähtvere tänav-Valgeveski käär.

Johannes Esto Ühing

**Kebr nagast ehk
„Kuningate ülevus“**

üks etioopia kirjanduse pea-teoseid, on eepiline jutustus Saalomoni dünastia võimulepääsemisest Etioopias. Lugu räägib Etioopia kuningatari reisist kuningas Saalomoni juurde Jeruusalemma, neitsilik kuningatari

võrgutamist kavala Saalomoni poolt, nende poja siirdumist Etiopiasse ning asumist kuningatsoonile. – Saalomoni dünastia valitses Etiopias aastani 1974, mil viimase valitseja Haile Selassie („Kolmainsuse vägi“) hukutasid kommunistlikud ohvitserid.

Etiopia rahvuseepos on üks omapärasemaid piibliinise (1Kn 10) töötusi ning see on andnud alust ka mitmete juudi ja araabia legendide tekkele.

Koolibri

Tiit Kuningas
Sinine. Sinine ajaloos, kultuurides ja looduses

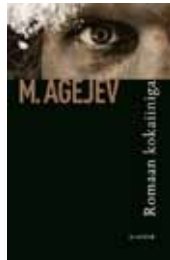
Teaberaamatute koostaja ja teenakas mälumängur Tiit Kuningas vaatleb oma raamatus sinisega seotut igapäevaelus, teaduses, spordis, gastronomias, looduses, sümbolikas, kunstides, seoses ajaloosündmuste ja kuulsate isikutega.

Raamatusse koondatud erinevatest faktidest ja „sinistest“ illustatsioonidest moodustub huvitav ja kaasahaarav sinine maailm.

Tiit Kuningas
Roheline. Roheline ajaloos, kultuurides ja looduses

Tintoretto nimest inspireeritud sarja „Väike värval“ teises raamatus viib meid rohelisse maailma. Roheline ümbritseb meid kõikjal, see on looduse, noorusvärskuse, kasvamise ja arengu ning heade mõtete värvus. Tegemist on kaunitult illustreeritud raamatuga, mille erinevate teemade alt leiab meelepärast lugemist iga keele-, ajaloo-, looduse-, sümbolika-, spordi- ja gastronoomiahuviline.

M. Agejev
Romaan kokaiiniga. Ajavaim

Nõukogude perioodi algusaastad vene kultuuris olid erakordselt viljakad ja otsingulised, mida tõestab ka nende kaante vahele jõudnud unustatud pärl, 1934. aastal pseudonüümi M. Agejev all Pariisis ilmunud „Romaan kokaiiniga“. See on dostojevskilik rännak läbi ühe noore mehe filosoofiliste mõtiskluste ja kokaiinisõltuvuse ühiskondlikult keerulistel aegadel.

Petrone Print

Jelena Skulskaja
Marmorluik

Autor jutustab oma sõjajärgsest lapsepõlvest, näitab kummatavast ja süngest vaatenurgast Tartu Ülikooli ja räägib suurtest kirjandusteostest, mis on teda mõjutanud. Raamatus on ka väljamõeldud sürrealistlikud novellid, mis on siiski tõukunud tegelikest sündmustest, need näitavad, kuidas elu tõsiasiad muunduvad kunstiks, kuidas sünnib kirjanik.

Mari Saadi
Matused ja laulupeod

Mari Saadi esimesed lapsepõlvemälestused on 1950. aastate algupoole Tallinnast. Mälupildid tekitavad uusi mõtteseoseid, raamatus põimuvad ajad, kohad ja sündmused, ulatudes tsariajast tänasesse päeva. Kirjanik sõnastab nõukogude aja argielule ja vaimsele õhustikule olemuslikku, andes sellega loole ka ühiskondliku mõõtme.

Aili Paju
Kohtumine Lennart Meriga

See on dokumentaalteos, Aili Paju pihtimus kevadest 2014, kus põimuvad lüüriline loodustun-

netus (juhtumid maakodust) ja sotsiaalne närv (mure eestlaste kui rahva pärast). Teose teljeks on aga ere ilmutuslik unenägu, kus autor kohtub president Lennart Meriga.

Eesti Spordimuseum

Kataloog Vaseaeg auhinnalaual

Rikkaliku fotomaterjaliga varustatud eesti- ja inglisekeelses trükises on vaatluse all Eestis disainitud ja käsitsi valmistatud vaskauhinnad - punasest vasest ja messingist karikad ning erinevad dekoratiivsed vormid. Trükis on heaks abimaterjaliks muuseumitöötajatele, pedagoogidele, kunstitudengitele jt ning seda on võimalik soetada Eesti Spordimuseumist.

Studium

Berys Gaut ja Morag Gaut Filosoofilised arutelud väikeste lastega

Raamat aitab suurema vaevata väikesed lapsed filosoferima õpetada. Lühikeste mitmekülgsete

lugude põhjal arutatakse lastega mõtlema panevaid filosoofilisi küsimusi, mis käsitlevad õiglust, keskkonda, sõprust, grupikuvulust, asjade teistega jagamist, õige ja vale eristamist, erinevaid käitumisviise, ilu, pilte, emotsioone, unenägusid ja realsust.

Josie Jeffrey Imetore õueskäik

„Imetore õueskäik“ on toredatest õuemänguideedest pakatav raamat lastele ja ka kogu perele. Raamatus leidub põnevaid ning sobivaid tegevusi iga ilma ja koha jaoks. Ahvatlevad ideed muudavad toalembesed lapsed aktiivseteks õues tegutsejateks, kes avastavad maailma nii päeval kui ka pimeduses, sõltumata ilmast.

Samantha Todd Väike raamat autismispektri häiretest

Raamat annab ülevaate autismile omase maailmakäsituse eripära-

dest ning aitab mõista, mismoodi näevad maailma autistlikud lapsed ja noorukid, ning pakub soovitusi autismihäirega noorte jaoks ja heaolu parandamiseks.

Kathy Allen Mobiiltelefoni ohud

Küberküsamine Heather E. Schwartz

Mobiiltelefoni või arvuti kasutamine on igapäevane tegevus. Aga see võib tekitada ka mitmeid ebameeldivaid olukordi. Lihtsa ja liigendatud teksti ning värvipiltidega raamatud õpetavadki algklasside õpilastele ning noorematele teismelistele hoiduma ning märkama nii telefonis kui ka arvutis esinevaid ohte. Samuti antakse näpunäiteid, kuidas reageerida ja käituda kiusamisolukorras.

Tartu Ülikooli Kirjastus

Andres Kasekamp История Балтийских государств

Tõlge vene keelde Ljudmila Dubjeva

Raamat annab üldise ajaloolise ülevaate sündmustest Balti riikide territooriumil alates viimase jääaja lõpust ja esimeste asukate sellesse piirkonda saabumisest,

Liivimaa vallutamisest ristsõdades ja Leedu kerkimisest keskaja Euroopa üheks võimsamaks riigiks kuni piirkonna liitmiseni Venemaa keisririigiga ja uusaegse rahvusliku identiteedi tekkeni.

Aadu Must

Von Privilegierten zu Geächteten. Die Repressalien gegenüber deutschbaltischen Honoratioren während des Ersten Weltkrieges

Esimese maailmasõja ajal hakati Vene impeeriumis taga kiusama rahvusvähemusi, eelkõige sakslasi ja juute. Venemaa Balti kubermangude seni lojaalsest baltisaksa eliidist sai ühtäkki riigipoolsete rünnakute ja repressioonide ohver, palju väljapaistvaid baltisakslasi saadeti koguni Siberisse. Saksakeelses illustreeritud monograafias heidab autor Venemaa arhiividokumentide varal valgust sellele seni vähetuntud aspektile baltisakslaste ajaloo.

Thomas Salumets
Mõju mõnu

Raamat koondab eesti päritolu Kanada kirjandusteadlase Thomas Salumetsa 23 kirjutist, mis katavad ajalisel kaks sajandit, alustades Prantsuse revolutsiooni kirjanduslikest kajadest ja ula-

tudes tänapäeva. Suur osa neist ilmub eesti keeles esmakordselt. Kogumikus käsitletakse proosat, draamat, filosoofilisi ja kirjanduslikke esseid, sotsioloogilisi kirjutisi ja ka luulet.

Tallinna Ülikooli Kirjastus

Barbara Lange ja Gustav Franki „Sissejuhatus pilditeadusesse“ on inspireeriv teejuht ühe teadusharu kujunemisse, selle teemadesse ja uurimisprobleemidesse. Autorid ise kirjeldavad pilditeadust „kui tegevust valdkonnas, kus visuaalkultuuri objekte interdistsiplinaarsete meetoditega kõigepealt konstrueeritakse, seejärel analüüsitakse ja tõlgendatakse.“

Kurt Rudolphi „Gnoosis: Ühe hilisantiikaegse usundi olemus ja ajalugu“ on seni ainus ülevaatlik raamat gnoosisest ja selle põhiprobleemidest. Tegem on teosega, mis on idapoolse Vahemere-ruumi religiooniloo, varakristluse ajaloo ja dogmaatika, samuti Uue Testamendi kujunemislöö ja teoloogia tundmaõppimiseks esmajärgulise tähtsusega.

Jean-François Lyotard'i „Postmodernsuselt lastele. Kirju aastast 1982–1985“ on esimene Lyotard'i vertikeelse tõlge eesti keelde. Ajavahemikus 1982–1985 kirjutatud kirjade adressaatideks on noored filosoofid, sealhulgas ka mõnede autori kolleegide lapsed. Raamatu keskmeks on kriitiline, kuid liigset komplitseeritust vältiv analüüs modernsuselt.

TEA

Linnud.
Kuidas ära tunda 50 linnuliiki

Iga liiki kirjeldavad lihtsate selgitustega värvilised illustatsioonid ja oluline faktimaterjal – linnu suurus, tiibade siruulatus, teaduslik nimetus, iseloomulik häälitlus ja kurna suurus. Teavet saab liigi välimuse, rände ja talvitumise kohta ning ka seda, millised liigid külastavad inimese ülespandud toidumaju.

Koerad.
Kuidas ära tunda 50 koeratõugu

Iga tõugu kirjeldavad lihtsate selgitustega värvilised illustatsioonid ja oluline faktimaterjal – turjakõrgus, värvus, loomus ja eripära. Lisatud on ka põnevat ja vähetuntud infot. Kas teate, et enamik dalmaatsia koerte kutsi-

kaid on sündides valged ja tõule iseloomulikud täpid ilmuvad alles nädalate pärast?

Eesti gluteeni- ja laktoosivabad toidud. 75 toitu, milles ei ole gluteeni ega laktoosi!

Raamat aitab otsustada, milliseid toiduaineid oleks õige osta, et kõht saaks täis ja et organismis oleksid tasakaalus nii põhitaitained, mineraalid kui ka vitamiinid. Veel suuremat tähelepanu peavad toidu koostisele pöörama gluteeni- ja laktoositalumatuse all kannatajad. Valiku lihtsustamiseks on toodud hulga ideid ja uusi retsepte.

Toledo

Enrique Vila-Matas Dublinesk

Tõlkinud Triin Lõbus
Alkoholiile ja kirjastamisärile punkti pannud Samuel Riba otsustab unenäo mõjul sõita Iirimaa, et koos kolme kirjanikust sõbraga viia läbi matusetalitus trükikunsti mälestuseks. Reisi saavad teda katkematult vihm, salapäraselt ilmuv ja haihtuv vabalik vihmamantlis tüüp ning veendumus, et paroodiline

lähemine on matuste jaoks kõige sobivam.

Elena Poniatowska Kallis Diego, Sind embab Quiela

Tõlkinud Mari Laan
Quiela kirjades oma abikaasale, ülituntud Mehhiko kunstnikule Diego Riverale avaneb tema tingimusteta armastus mehe vastu ja kirglik pühendumus kunstile, aga ka piinav üksiolek, valusad ja ilusad mälestused, taustaks esimese ilmasõja järgne viletsus, külmad talved ja tühi kõht ning kõrvaltegelasteks saajandituguse Pariisi kunstielu säravad tähed.

Alvidas Šlepikas „Minu nimi on Marytë“

Tõlkinud Tiina Kattel
Leedus ülipopulaarseks saanud romaan toob dokumenteeritud materjalile tuginedes minevikust esile valusa teema – saksa orbude, nn hundilaste saatuse sõjajärgses Leedus ja piiriäärsete leedulaste rasked valikud, kui nälginud laste aitamise eest võis ähvardada Siberisse saatmine. Lugu räägib väikesest Renate – leedu nimega Marytë – üleelamistest.

Valgus

Peeter Ernits, Kersti Linnamägi Ei või olla!

Rännakutel troopilistes vihmametsades, rohtlates ja kõrbes on Peeter Ernits kohanud uskumatult erikummalisi, aga ka haruldasi loomi, linde, kalu ja putukaid. Neil on sageli imelikud nimed, hämmastav välimus ja kummalised kombed. Ja ega mõne puhul esmapilgul teagi, kas tegu on taime, looma või hoopis linnuga. Nii olemegi sageli sunnitud hüüatama: „Ei või olla?!“

Deborah Heiligman ja LeUyen Pham

Poiss, kes armastas matemaatikat Paul Erdős'i uskumatu elu

Lugu Paulist, kellele ei meeldinud reeglid: ta ei tahtnud käsu peale magama minna ega vaikselt koolipingis istuda. See-eest meeldisid talle arvud! Ta oskas üsna väikesena poisina korrutada suuri arve, armus 10aastaselt algarvudesse ning oli 20aastaselt juba maailmakuulus matemaatik. Raamatust leiab värvikaid seiku tema elust.

Ronald Dworkin Õiguse impeerium

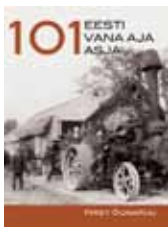
Kaasaja õigusteooria üks võtmetekste 20. sajandi enim tsiteeri-

tud õigusteadlase Ronald Dworkini sulest. Esimene õigusfilosoofiale pühendatud teos "Avatud Eesti Raamatu" sarjas võiks rõõmustada nii õiguspraktikuid – kohtunikke, advokaate ja teisi juriste – kui ka neid, kes tunnevad õiguse vastu akadeemilist huvi.

Varrak

inimsyda
saare võimalikkus
101 eesti vana asja

Prima Vista 2015 toetajad ja koostööpartnerid

Toetajad:

Tartu Linnavalitsus
Eesti Kultuurkapital
Tartu Kultuurkapital
Kultuuriministeerium
Hasartmängumaksu nõukogu
Põlva vallavalitsus
Swedish Arts Council
Rootsi Suursaatkond
Poola Vabariigi Suursaatkond

Poola Raamatu Instituut
Goethe Instituut Eestis
Tartu Saksa Kultuuri Instituut
Soome Instituut
Ungari Instituut
A Le Coq
Kohvik DuNord

Sõbrad ja koostööpartnerid:

Ajakiri Akadeemia
Ajakiri Eesti Loodus
Ajakiri Loodusesõber
Ajakiri Ninniku
Ajakiri Värske Rõhk
Ajaleht KultuuriKesKus
Anna Haava 7a kogukond
Apollo Holding OÜ
Bookmill trükikoda
Dorpat Hotell
Eesti Kirjandusmuuseum
Eesti Rahva Muuseum
Eesti Rahvusraamatukogu
Eesti Rahvusringhääling
ELV Tehnikateenused
Emajõe Lodjaselts
Erasmus Student Network
Tartu
Feiss
Festival „Saksa kevad“
FIE Kersti Unt
Generaadio
Kinobuss
Kirjastus Hea Lugu
Kirjastused: vt <http://kirjandusfestival.tartu.ee/raamatulaat>
Kivisilla Kultuurikeskus
Klubi Arhiiv
Linna Ekraanid
Mailaul

Müürileht
Palupõhja Looduskool
Postimees
ProfiTelgid
Põlva Keskraamatukogu
Põlva Kultuuri- ja Huvikeskus
Põlva Kunstikool
Raadio Ööülikool
Reklaamikompanii
Roheliste Rattaretked
Sound Group OÜ
Tallinna Keskraamatukogu
Tampere Maja
Tarslämm
Tartu Elekriteater
Tartu Kaubamaja
Tartu Lasteaed Sass
Tartu Loodusmaja
Tartu Kõrgem Kunstikool
Tartu Tamme Gümnaasium
Tartu Uus Teater
Tartu Ülikool
Tartu Ülikooli Multimeedia-keskus
Teater Vanemuine
Tähtvere Puhkepark
UC Rent
Vilde lokaal ja kohvik
;paranoia publishing group
Ltd

Prima Vista 2015 peakorraldajad

MTÜ Kirjandusfestival Prima Vista – www.kirjandusfestival.tartu.ee

Eesti Kirjanduse Selts – www.kirjandus.ee

Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakond – www ekl ee/tartu

Tartu Linnaraamatukogu – www.luts.ee

Tartu Ülikooli Raamatukogu – www.utlib.ee

Korraldustoimkond 2015

Ilona Smuškina,

MTÜ Kirjandusfestival Prima Vista juhatuse esimees
telefon: 737 5749, 51 53 387
e-post: ilona.smuskina@ut.ee

Marja Unt

kirjandusfestivali kontaktisik ja programmijuht
telefon: 742 7079, 56 90 68 36;
e-post: marja.unt@gmail.com

Kärt Kelder

reklaamijuht
telefon: 50 42 662
e-post: k2rt.kelder@gmail.com

Katriin Kaljovee

projektijuht
telefon: 737 5727
e-post: katriin.kaljovee@ut.ee

Berk Vaher

projektijuht
telefon: 51 17 162
e-post: berkvaher@gmail.com

Linda Jahilo

Pargiraamatukogu ja Prima Vista saksakeelse programmi koordinaator
telefon: 53 40 21 68
e-post: linda.jahilo@luts.ee

Elena Sipria-Mironov

Prima Vista raamatulaada koordinaator
telefon: 52 51 456
e-post: elena.sipria-mironov@ut.ee

Kersti Kuusemäe

Prima Vista raamatulaada

koordinaator

telefon: 737 5703, 55 64 24 17
e-post: kersti.kuusemae@ut.ee

Olga Einasto

Prima Vista venekeelse programmi koordinaator
telefon: 55 37 982
e-post: olga.einasto@ut.ee

Triin Ploom

Prima Vista Noorteka korraldaja, kaubamaja eriprogrammi koordinaator, Rakvere programmi koordinaator ja konkursi „Esimene samm” projektijuht
telefon: 55 68 02 53
e-post: triinploom@hotmail.com

Maia Tammjärv

projektijuht, õnnekonverentsi korraldaja
telefon: 56 23 14 51
e-post: maia.tammj2rv@gmail.com

Annika Aas

projektijuht, vabatahtlike koordinaator
telefon: 52 66 442
e-post: annika.aas@luts.ee

Kadi Kass

Prima Vista infootsingumängu projektijuht
telefon: 55690948
e-post: kadi.kass@ut.ee

Annika Markson

Kogumiku „Lugemise vabadus” projektijuht
e-post: marksonannika@gmail.com

Halliki Jürma

Pargiraamatukogu korraldaja
telefon: 736 1383
e-post: halliki.jurma@luts.ee

Ädu Neemre

Pargiraamatukogu lasteprogrammi korraldaja
telefon: 736 1389
e-post: adu.neemre@luts.ee

Epp Nöges

Pargiraamatukogu lasteprogrammi korraldaja
telefon: 736 1390
e-post: epp.noges@luts.ee

Eve Valper

kunstnik
telefon: 737 5751
e-post: eve.valper@gmail.com

Kristiina Lepa

Kodulehe haldur
telefon: 580 040 02
e-post: kristiina.lepa@gmail.com

Mari-Liis Leis

Anna Haava 7a kogukonna esindaja
telefon: 564 539 92
e-post: mariliis.leis@gmail.com
Prima Vista 2015 tunnuskujundus: Carl-Christian Frey